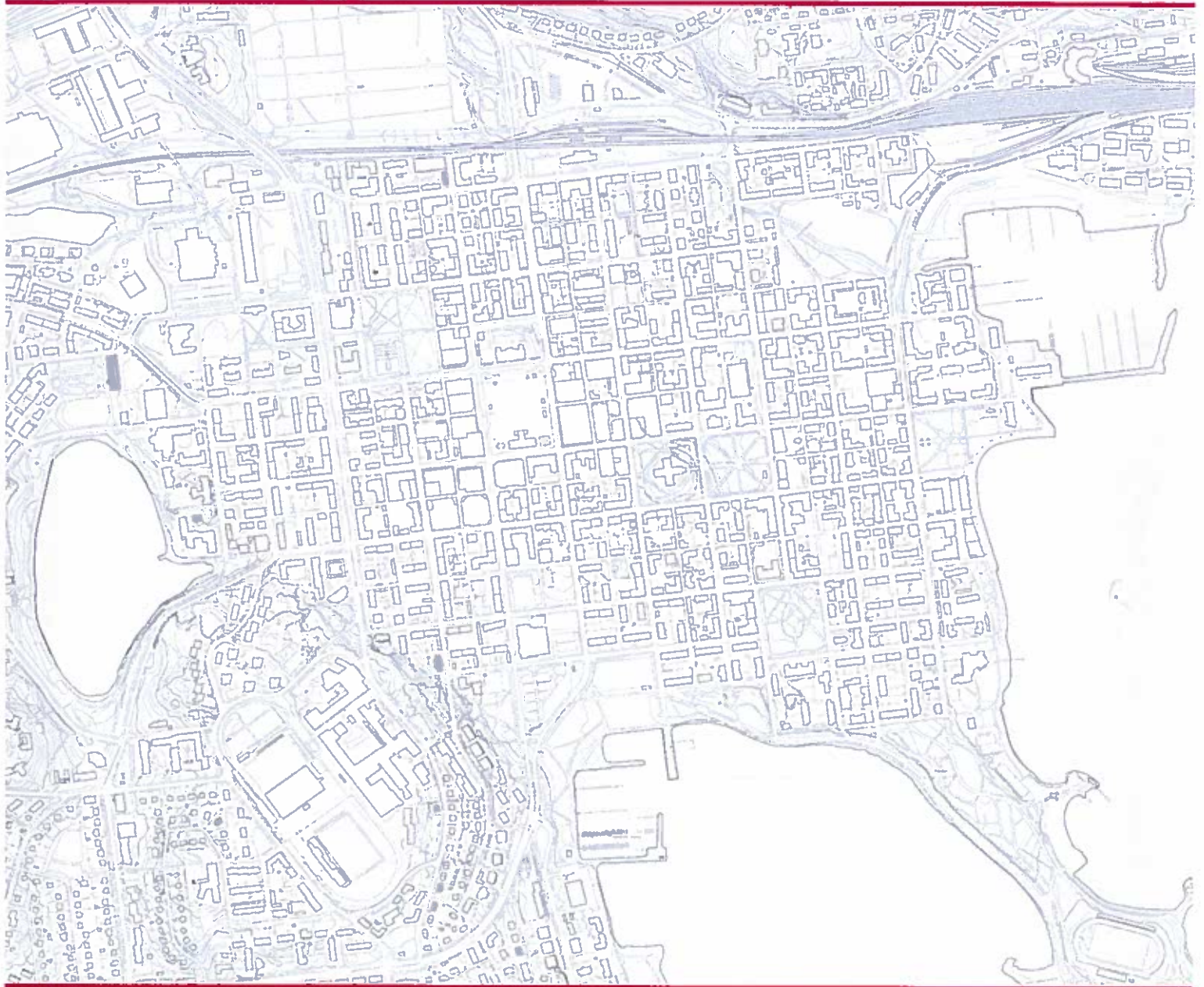




**KUOPIO**

## **Kuopion kaupunki Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet**



**II OSAVUOSIKATSAUS  
Tammi-elokuu 2017**

**Perusturva- ja terveyslautakunta 24.10.2017**

**KUOPION KAUPUNKI**  
**PERUSTURVAN JA TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUEET**  
**Osavuositarkastus tammi-elokuu 2017**

**SISÄLLYSLUETTELO**

<b>Perusturvan palvelualue</b>	
Palvelualuejohtajan katsaus	1
Perusturvan toiminnalliset tavoitteet	5
Vanhus- ja vammaispalvelut	8
Lapsiperhepalvelut	14
Aikuissosiaalityönpalvelut	17
<b>Terveydenhuollon palvelualue</b>	
Palvelualuejohtajan katsaus	20
Terveydenhuollon tavoitteet	22
Avohoidon palvelut	27
Sairaalapalvelut	32
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	35
Erikoissairaanhoidon palvelut	38
<b>Isäntäkuntapalvelut</b>	40
<b>Talousarvion toteutumisvertailu</b>	42

# Perusturvan palvelualue

Palvelualuejohtaja Markku Tervahaudan katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2017

## Toiminta

Perustoimeentulotuki siirtyi Kelalle 1.1.2017, josta aiheutui muutosvaiheen ongelmia sekä asiakkaille että lisätyötä kaupungin aikuissosiaalityön toiminnalle. Määräraha siirtymävaiheen kustannuksiin oli kuitenkin riittävä. Myönteinen rahoituspäätös nuorisotakuun kärkihankkeen mukaiseen ns. VAMOS-toiminnan jatkamiseen saatiin. OSSI – hankkeen osallistavan sosiaalisen kuntoutuksen - ostopalvelut täydentävät sosiaalityön palveluita. Aikuissosiaalityön asiakkaiden eläke- ja työkyselvittelyyn on rekrytoitu palveluohjaaja. Maakuntauudistuksen esivalmistelutyöskentelyyn on osallistuttu ns. PoSoTe-hankkeen mukaisesti.

Lapsiperhepalveluissa on jatkettu laitoshoidon rakenteen kehittämistä. Avohuollon työryhmä tukee nuoria ja perheitä aiempaa enemmän kotiin. Tavoitteena on, että 50 % asiakkuuksista on sosiaalihuoltolain (lastensuojelulain sijaan) piirissä. Perhetyön tarve on painopisteen muutoksen vuoksi luonnollisestikin lisääntynyt. Tällä hetkellä omissa palveluissa on jonoa ja on jouduttu käyttämään täydentävää ostopalvelua.

Vanhusten kotona toteutuvia palveluita, asumispalveluita sekä omaishoidon tukea on myönnetty lautakunnassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset ovat toteutuneet ao. tarkoitukseen varattujen resurssien puitteissa. Terveys- ja turvateknologialainaanon toteuttamisen mallia on selvitelty ja hankesuunnitelma rahoituksen hakemiseksi on valmistelussa. Vanhusten asumispalveluiden ostoja on jouduttu lisäämään koska asiakkaiden lain mukainen odotusaika on osin ylitetty. Hoivapaikkaa myöskin tehostettuun palveluasumiseen on tällä hetkellä jonotettava. Perhehoitoa kehitetään maakunnallisena yhteistyönä maan hallituksen I&O kärkihankkeen Pohjois-Savon liittoon palkatun muutosagentin tuella. Rintamaveteraanien palvelutarpeet on arvioitu alkuvuoden aikana ja sen pohjalta on tehty hakemus Valtiokonttorille lisämäärärahasta kuluvalle vuodelle, päätöstä ei ole tätä kirjoitettaessa vielä saatu.

Erityisryhmien asumispalveluissa alkoi vuoden alusta kilpailutuksen tulosten mukainen uusi hankintakausi. Kuntoutusohjaajien muutos virkasuhteiseksi palveluohjaajiksi on mahdollistanut aikaisempaa monipuolisemman tehtävänjaon ja toimintamallin. Palvelutarpeenarvioinnin ja -neuvonnan osalta kehittämistä jatketaan. Sen sijaan perhehoidon kehittäminen ei ole edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Hoivapalveluissa kahden sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon yksikön muuttaminen Nilsiässä ja Riistavedellä palveluasumiseksi on edennyt suunnitellusti. Lisäksi laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen yksikköjen uudet henkilöstömitoitukset on (tepa 0,54, ja lh 0,6) toteutettu. Erityisasumispalvelujen Sandelsinkadun tukiasumisen kokonaisuus siirtyi hoivapalveluihin vuoden alusta.

Kotihoidossa on valmisteltu käyttösuunnitelman mukaisesti ns. jaetun hoivavastuun toimintamallin kokeilua. Kokeilu käynnistyi huhtikuussa Karttulan, Riistaveden, Vehmersalmen, Maaningan ja Nilsiän alueella. Kokeilu kestää vuoden 2017 loppuun. Kotihoidossa on virtuaalikotikäynnit otettu osaksi palveluvalikoimaa. Meneillään on myös monialainen kuntouttavan arviointijakson kokeilu.

Hoivapalveluissa ensimmäisellä vuosikolmanneksella toteutui uusien turvapalvelujen käyttöönotto (turvapalveluhälytyskeskuksen perustaminen, laitekannan vaihto). Innovatiivinen ns. SOTE –TIKE –projekti käynnistyi tammikuussa. Se mahdollistaa kotihoidon, ensihoidon ja sosiaalipäivystyksen yhteisten asiakkaiden/potilaiden monialaisen arvioinnin ja hoidon järjestelyn jo yhteydenoton ensimmäisessä vaiheessa. Kotihoidon turvahälytyspäivystys on samoissa tiloissa ensihoidon kenttäjohdon kanssa. Käyttösuunnitelmasta poiketen hoivapalvelujen kotihoidossa henkilöstöresurssia on jouduttu lisäämään 30 htv:tta tammi-helmikuussa 2017. Lisäys perustuu kotihoidon kysynnän voimakkaaseen kasvuun. Valtuuston marraskuussa 2016 tekemä päätös 60 sisäisen sijaisen palkkaamiseksi hoivapalveluihin on toteutunut.

Kehitysvammaisten asumisessa on käynnistynyt asukkaiden siirtyminen Vaalijalan kuntayhtymän osalta (24 aikuista asukasta 32:sta siirtyy vuoden 2017 aikana asumaan Kuopioon). Pienempänä toiminnallisena muutoksena kehitysvammaisten päivätoimintoja toteutetaan uuden hankintasopimuksen mukaisesti ostopalveluina. Tuottavuusohjelman mukaisesti tilankäyttöä on tiivistetty erityisesti Maaningalla, jossa Jukolan kiinteistöstä luovuttiin. Myös avustajakeskuksen toiminnan kehittämistä jatketaan edelleen.

### **Olellaiset poikkeamat talousarvioon**

Alaikäisten oleskeluluvan saaneiden maahanmuuttajien palveluihin on rekrytoitu kotoutumisen tuen ohjaajia, joiden palkkakustannukset katetaan laskennallisista valtion maksamista korvauksista, jotka tuloutuvat useiden kuukausien viiveellä. Aikuissosiaalityön tulokertymä on alittumassa selvästi, arviolta n. 2,6 M€. Syynä on perustoimeentulon valtionavustuksen pienentyminen (KELA-siirto), väärin perustein maksetun toimeentulotuen perintätuotot sekä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kustannuksien valtionavut.

Vanhusten asiakaspalvelujen ostot ovat toteutuneet suunniteltua suurempana huhtikuun alusta alkaen, joka näkyy talouden toteutumassa. Rintamaveteraanien maksuttomiin palveluihin osoitettu määräraha (420 000 €) ylittää budjetoidun n. 100 000 €. Tällä ei kuitenkaan ole katetason vaikutusta, koska tulojen kasvu kompensoi nämä menot

Hoivapalveluissa henkilöstökulut ylittyisivät osavuosikatsauksen ennusteen mukaan koko vuoden tasolla n. 1.2 M€. Ylitystä kompensoi 20 htv:n siirtyminen asumispalveluista kotihoitoon. Lisäksi henkilöstöresurssien korjaus (asiakastarvetta vastaavaksi alkuvuodesta) on vähentänyt sairauspoissaoloja merkittävästi. Työaikamuodon muutos kotihoidon yleistyä ajasta jaksotyöhön on joustavoittanut lisää- ylityökorvauskäytäntöjä. Valtuuston marraskuussa 2016 tekemä päätös 60:n sisäisen sijaisen palkkaamiseksi hoivapalveluihin on vähentänyt jkv ulkopuolisten sijaisten hankintaan liittyviä kustannuksia.

Yliystä selittävät kotihoidon asiakastuntien kasvun edellyttämät henkilöstölisäykset kotihoidon asiakastyöhön (30 htv), sekä 0,45 M€ kiky-hyödyn leikkaus palkkamäärärahoista. Esitys arkipyhävapaamuutoksista kompensoimaan kiky -leikkausta ei edennyt. Uusiin vaikeasti sairaiden ja/tai vammaisten lasten kotona toteutettaviin ns. vierihoitotarpeisiin ei ole määrärahavaroja käyttösuunnitelmassa.

Kehitysvammaisten ja vammaispalveluiden palveluissa ennakoidaan huomattavaa menoyliystä (1,6M€) erityisesti Vaalijalan kuntayhtymän tuottamien asumispalveluiden ja päivätoiminnan osalta.

### **Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta**

Lapsiperhepalveluiden ja koko kaupungin lapsiperheille suunnattuihin palveluihin kokonaisuutena kohdistuu kehittämistarpeita. Lastensuojelun kustannuskehitykseen ei voida oleellisesti vaikuttaa vain lastensuojelua kehittämällä. Kuopion kaupunki on mukana valtakunnallisessa LAPE –kärkihankkeessa (lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelma), jossa kaupungilla on erityinen osatoteuttajavastuu lastensuojelun palveluiden kehittämisessä.

Vanhusten tuetun asumisen palvelurakennetta on kevennetty muuttamalla ostetun pitkäaikaishoivan (laitos-) paikkoja tehostetun palveluasumisen paikoiksi. Tuetun kotona asumisen palvelusetelin laajempaa käyttöönottoa valmistellaan.

Hoivapalvelujen tuottavuutta seurataan suorituspaikkakohtaisesti. Hoivan tuottavuusmatriisia kehitetään tällä aiempaa monipuolisemmaksi. Käyttösuunnitelman mukaiset käyttöönotot ja kokeilut ovat projektoidut.

### **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Peruspalveluissa on lisättävä valmiutta palvella maahanmuuttaja-asiakkaita Kotoudu Kuopioon -suunnitelman mukaisesti.

Lastensuojelun sosiaalityössä lyhytaikaiseen sijaisuuteen ei ole aina ollut saatavilla pätevää sijaista. Ennen maakunta-sotea selvitetään miten ohjaajien työpanoksen lisääminen vähentäisi ostopalveluiden (tukihenkilöpalvelu) tarvetta.

Vanhusten palvelujen henkilöstön työskentelyssä painottuvat toimintakykyyn ja asiakkaan omiin voivaroihin pohjautuva palvelutarpeen arviointiosaaminen ja laaja palvelujärjestelmän tuntemus sekä kyky sovittaa yhteen asiakkaan palvelutarpeet ennakoivasti ja laaja-alaisesti monitoimijamallin mukaisesti. Palveluohjaajana toimiminen edellyttää siis sekä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiosaamista että monipuolista työkokemusta. Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä hyvä.

Hoivapalveluissa on vahvistettu sisäisten sijaisten määrää valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti 60 henkilötyövuodella. Hoivan henkilöstöresurssin kohdentamista tehdään keskitetyn työnjaon ja varahenkilöstötoimiston tuella. Maaseutualueiden henkilöstö-

saatavuudessa on ajoittain haasteita. Kotihoidon jaetun hoivavastuun kokeilussa pyritään löytämään ratkaisuja tähän haasteeseen.

### **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Ostopalveluiden ja palvelusetelin avulla lisätään asiakkaan valinnan mahdollisuutta. Palvelusetelin osuutta palvelutuotannossa pyritään edelleen lisäämään. Vanhusten asumispalvelu ja erityisryhmien asumispalvelun uusi hankintasopimus alkoi 1.1.2017. Aiempien hankintapäätösten pohjalta palveluiden piirissä oleville on tehty tarvittaessa yksilöperusteinen suoramarkkinointi jo kodiksi muodostuneeseen hoitoyksikköön. Erityisryhmien tukiasumisessa on käytössä ensimmäinen optiovuosi ja valmistellaan toisen optiovuoden käyttöä.

Kotona asumisen tuen palvelusetelin käyttöä on laajennettu mm. sotainvalidien kotona asumisen tukemiseen ja sitä kehitetään edelleen myös muille asiakasryhmille sopivaksi.

Hoivapalveluissa on ostettu kotihoitopalvelua yksittäisille asiakkaille. Tavoitteena on, että asiakkuudet siirtyvät omaan tuotantoon.

### **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumia seurataan ja arvioidaan kuukausittain palvelualueiden johtoryhmissä ja henkilöstötiimissä. Haipro- ilmoituksilla seurataan toiminnan laatua ja riskejä koskien potilas- ja asiakasturvallisuutta ja työtapa- turmia.



# Perusturvan palvelualue

2017

## 2. ASUKKAAT JA PALVELUT

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
5. Asiakasihtitöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut	Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	<p>● Kehitetään Terve Kuopio- kioskin ja Ikäneuvolan toimintaa ja tuotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja.</p> <p>● Palveluohjaustilanteissa ohjataan asiakasta soveltuviin ennaltaehkäiseviin ja palvelutarvetta vähentäviin palveluihin.</p>	Toteutunut suunnitelmallisesti. Terve Kuopio kioskin kehittämisyössä lainaamo toiminnan edistämisen näkökulmasta, valmistellaan ulkoisten rahoituksen hakua.	Hyvinvointi-ohjelma
		Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.		Ensisijaiseen palveluohjauksen toimintamallilla kuntouttavaan suuntaan on pilotoitu. Tavoite jalkauttaa kattavaksi toimintamalliksi 2018. OSSI-hanke päättyy 31.8.2017 ja on vaikuttavana toimintamallina juurtumassa vakiintuneeksi tuotantomalliksi 1.9.2017 alkaen.	Hyvinvointi-ohjelma
	Palvelujen asiakasihtitöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakasihtitöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan aktiivisesti mukana eri työryhmissä( kansainvälisessä että kansallisessa verkostoyhteistyössä) sekä hallituksen kärkihankkeissa , Kuopion lapsiperheiden palvelut eri palvelualueilla ova aktiivisena kehittäjinä STM:N valtakunnallisessa ns. LAPE-hankkeessa.	Toteutunut suunnitelmallisesti. Asiaskortin kehitystyötä jatkettu. Posote työskentely jatkunut aktiivisena.	
	Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	<p>● Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään. Pilotoidaan palveluseteliä asumispalveluissa. Yhteistyötä IS-hankinnan asiantuntijaorganisaation kanssa jatketaan.</p>	Kotihoidon palveluseteli liitävä toimintamalli ja ohjeistus on vahvistettu lautakunnassa	Palvelu- ja hankinta-ohjelma

### 3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

Kriittinen menestys tekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma	
6. Tasapainoinen talous	Palveluverkon ja toimittilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittelee myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tilojen käyttöä ja tarvetta arvioidaan säännöllisesti.	Hoivapalveluissa tilojen käytön tiivistämisen suunnittelu on käynnistetty. Lastensuojeluhenkilöstö toimii tavoitteiden mukaisesti yhdessä kokonaisuudessa ja tilat ovat vapautuneet muuhu käyttöön.	
	Tiikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelvotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakoarviointi.	Talousarvioseuranta	Ikäihmisten palveluprosessissa avopainotteinen kevyt palvelurakenne korostuu ja avohoidon valmiuksia parantavat toimet on aloitettu: SOTE_TIKE ja kotisairaala ja kotiutusyksikön kehitystyötä edistetty monitoimijaisesti yhdessä hoivan toimijoiden kanssa. Sosiaalihuollon mukaisissa palveluissa on 50% lapsiperheiden asiakkaista.	Tuottavuus-ohjelma
8. Määrälliset johtaminen	Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Käydään vuosittain kehityskeskustelut hyödyntäen KuntaHR-ohjelmaa.	Käynnissä	
	Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Työajankäytön seuranta. Työn tavoitteiden seuranta.	Kotihoitoon sairauspoissaolokehityksessä on saatu aikaan käänne parempaan. Lapsiperhepalveluissa sairauspoissaolojen määrä on edelleen vähentynyt.	Henkilöstö-ohjelma



Johdaminen	<p>Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).</p>	<p>Hyödynnetään kaupungin sähköistä palautejärjestelmää ja kerättyä asiakaspalautetta.</p>	Osallistuttu strategia työskentelyyn	
Osaavan työvoiman saatavuus	<p>Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.</p>	<p>Kehitetään ja käytetään kannustavaa palkkausta.</p>	Selvitys työkohtihoito käynnissä	
Osaavan työvoiman saatavuus	<p>Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.</p>	<p>Palvelun järjestämisen näkökulmasta osaavan ja motivoituneen henkilöstön rekrytointi. Kannustava ja työssä voimaannuttava johtaminen.</p>	SOTE-valmistelu edellyttää pidättäytymistä rekrytoinneista. Tarpeen mukainen henkilöstö rekrytoitu	Henkilöstö-ohjelma

# **Vanhus- ja vammaispalvelut**

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen ja perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaukset ajalta 1.1. - 31.8.2017

## **Toiminta**

Vanhusten palveluohjauksen asiakasohjaus ja palvelutarpeen arviointi toteutetaan lähipalvelualueilla ns. laajan palvelutarjotin- mallin mukaisesti. Kotiin annettavia palveluita, vanhusten asumispalveluita sekä omaishoidon tukea on myönnetty lautakunnassa vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset jatkuvat resurssien sallimissa laajuudessa. Omaishoitajan lakisääteiset vapaat järjestetään palvelusetelillä noin 30 %:lle tuen saajista ja 22 % käyttää kaupungin omaa vuorohoitoa. Terve Kuopio-kioskin henkilöstön vakinaistaminen ko. toiminnalle käynnistettiin ja tavoite on toteuttaa vuoden 2017 aikana. Teknologia ja palvelu Tarjoomon mallintamisen hankkeistamista on selvitetty ja hankesuunnitelmaa valmistellaan syksyn aikana. Osana Promeq- hanketta on käynnistynyt neljä ryhmämuotoista palveluohjaus ryhmää matalan kynnyksen periaatteella ikääntyville.

Palvelusetelin soveltuvuutta vaihtoehtoisena palvelun tuottamistapana on kehitetty kotiin annettavien palveluiden sekä asumispalvelun palveluvalikoimassa. Vanhusten asumispalveluiden ostopalveluissa palveluja on hankittu aikaisempaa vuotta enemmän (lisäys 9 paikkaa), koska lain mukainen odotusaika on osin ylitetty. Jatkohoitopaikan järjestäminen on tällä hetkellä haasteellisinta erityisesti kanta kaupungissa tehostettuun palveluasumiseen. Odottavia asiakkaita on ollut hoitoyksiköissä ja kotihoidossa. Rintamaveteraanien palvelutarpeet arvioitiin alku vuodesta ja sen perusteella ilmoitettiin Valtiokonttorille lisämäärärahan tarve, josta päätös saadaan viimeistään lokakuussa.

Erytisryhmien asumispalveluissa alkoi 1.1.2017 alkaen uusi hankintakausi, jonka johdosta asiakkaita ohjattu uusien puitetoimittajien piiriin ja palveluiden piirissä oleville tehty tarvittaessa yksilöperusteinen suorahankinta jo kodiksi muodostuneeseen hoitoyksikköön. Lautakunta vahvisti palvelukuvauksen ja myöntämisperusteet kesäkuussa. Kuntoutusohjaajien muutos virkasuhteiseksi palveluohjaajiksi on mahdollistanut aikaisempaa monipuolisemman tehtävänjaon ja toimintamallin. Palvelutarpeenarvioinnin ja neuvonnan osalta kehittämistyö on aloitettu.

Perhehoidon kehittämistä tehdään maakunnallisena yhteistyönä I & O muutosagentin johdolla. Perhehoitoa kokeiltiin omaishoitajien lakisääteisten vapaiden järjestämistapana yksittäisille asiakkaille. Perhehoidon kehittämistyö ei ole edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Hoivapalveluissa ovat käynnistyneet käyttösuunnitelman mukaiset toimet. Asumispalvelujen osalta kahden sosiaalihuoltolain alaisen laitoshoidon yksikön muuttaminen Nilsiässä ja Riistavedellä palveluasumisen yksiköiksi on toteutunut. Lisäksi laitoshoidon ja tehostetun palveluasumisen yksikköjen uudet henkilöstömitoitukset (tepa 0,54, ja lh 0,6) toteutuivat jo alkuvuodesta. Erytisasumispalvelujen Sandelsinkadun tukiasumisen kokonaisuus siirtyi hoivapalveluihin vuoden alusta.

Kotihoidossa on käynnistynyt käyttösuunnitelman mukaisesti jaetun hoivavastuun -toimintamallin kokeilua. Kokeilu käynnistyi huhtikuussa Karttulan, Riistaveden, Vehmersalmen, Maaningan ja Nilsiän alueella. Kokeilu kestää vuoden 2017 loppuun. Kotihoidossa käynnistyi virtuaalikutikäyntipalvelu toukokuussa. Asiakkuuksia on 30 ja tämän vuoden tavoitteena on 60 asiakkuutta. Kotihoidon monialainen kuntouttavan arviointijakson kokeilu päättyi kesäkuussa. Kokeilusta tuli rohkaisevia kokemuksia ja toimintamallia ollaan esittämässä vuoden 2018 toimintaan.

Hoivapalvelujen alkuvuoden aikana omaan tuotantoon käyttöön otetusta turvapalvelusta saadut kokemukset ovat olleet hyviä. Käyttöön oton jälkeinen aika on edellyttänyt palvelun edelleen kehittämistä. SOTE –TIKE –projekti käynnistyi tammikuussa. Hoivapalvelut mallintavat yhteistyössä ensihoidon kenttäjohdon, ensihoidon ja sosiaalipäivystyksen kanssa monialaisen tilannekeskuksen, joka mahdollistaa yhteisten asiakkaiden/potilaiden monialaisen arvioinnin ja hoidon järjestelyn yhteydenoton ensimmäisessä vaiheessa. Kotihoidon turvahälytyspäivystys on siirtynyt samoihin tiloihin ensihoidon kenttäjohdon kanssa. Tilannekeskuksen hoivan sairaanhoitajat aloittivat SOTE-TIKEN yhteyspisteessä toukokuussa. Hoivan henkilökunta sekä yhteistyökumppanit voivat ottaa asiakasasioissa yhteyttä ko yhteyspisteeseen.

Käyttösuunnitelmasta poiketen hoivapalvelujen kotihoidossa henkilöstöresurssia on lisätty 30 htv:tta tammi-helmikuussa 2017. Lisäys perustuu kotihoidon asiakastuntien voimakkaaseen kasvuun. Tarvemäärityksessä on hyödynnetty asiakastuntien lisäksi Asiakaskortin tuottamaa tietoa asiakkaan kotihoitoasiakkaiden omatoimisuudesta ja palvelutarpeesta.

Valtuuston marraskuussa 2016 tekemä päätös 60 sisäisen sijaisen palkkaamiseksi hoivapalveluihin on toteutunut. Tässä yhteydessä hoivassa on käynnistetty alle 13 päivän sijaishankinnan -toimintamallin jalkauttaminen yhteistyössä varahenkilöstön kanssa.

Vuoden 2017 käyttösuunnitelman mukaan kehitysvammaisten asumisessa on suurimpana toiminnallisena muutoksena käynnistynyt asukkaiden siirto Vaalijalan kuntayhtymän osalta (27 aikuista asukasta 32:sta siirtyy vuoden 2017 aikana asumaan Kuopioon). Pienempänä toiminnallisena muutoksena on siirtynyt kehitysvammaisten päivätoimintoja uuden hankintasopimuksen mukaisesti ostopalveluihin. Tuottavuusohjelman mukaisesti tilankäyttöä on tiivistetty erityisesti Maaningalla, jossa Jukolan kiinteistöstä luovuttiin. Myös avustajakeskuksen toiminnan kehittämistä jatketaan edelleen ja Eteran kanssa on sopimus laadittu.

### **Olellaiset poikkeamat talousarvioon**

Vanhusten palveluohjauksessa asiakaspalvelujen ostot ovat toteutuneet suunniteltua suurempana huhtikuun alusta alkaen ja ylitys pyritään kattamaan talousarvioin sisältä. Ostopalvelujen toteutuma ei kohdistu oikealle seuranta ajalle ja ei vastaa toteutumaa, koska ostolaskut kirjautuvat viiveellä. Rintamaveteraanien maksuttomiin palveluihin osoitettu määräraha (420 000 €) ylittää budjetoidun 100 000 €, mutta ei vaikuta nettotasolla. Sotaveteraanien palvelusetelien myöntämiseen tehdyt varaukset on kirjattu

kotihoidon palvelusetelimenoihin, jolloin avustuksiin kohdistuva kulu on noussut ko. tilillä yli määräraharavaruksen, niistä aiheutunut kustannus saadaan myöhemmin Valtionkonttorilta. Asumispalveluiden palvelusetelin sekä omaishoidon palvelusetelin osalta kirjatut kustannukset tasoittuvat pidemmän tarkastelujakson aikana. Henkilöstömenojen toteuma alenee, kun omaishoidon palkkioiden sivukuluja tarkastellaan osana avustuksia.

Hoivapalveluissa henkilöstökulut ylittyvät osavuosikatsauksen ennusteen mukaan 1 160 000 euroa. Ennusteen odotetaan korjaantuvan noin 150 000 eurolla asumispalvelujen siirtymisen myötä kotihoitoon (asumisen mitoituksen tarkastaminen, palvelumuodon muutos). Eurohyötyarviossa on huomioitu toteutuksen vaihteellisuus vuoden 2017 aikana. Lisäksi henkilöstöresurssien korjauksen (asiakastarvetta vastaavaksi alkuvuodesta) ennustetaan vaikuttavan sairauspoissaoloja vähentävästi. Sairauseräpäivien määrä on kuitenkin muihin toimialoihin verrattuna edelleen korkea (1-8/2017 >25,9kalpv/htv, vastaavasti 2016 26,6kalpv/htv). Työaikamuodon muutos kotihoidon yleistyöajasta jaksotyöhön joustavoittaa lisä- ylityökorvauskäytäntöjä. Kesäajan vaikea ulkopuolisten sijaisten saanti on edellyttänyt työntekijöiden lisä- ja ylityötä palvelujen järjestämiseksi, mikä näkyy lisä- ja ylityökorvausten kuluissa. Valtuuston marraskuussa 2016 tekemä päätös 60.n sisäisen sijaisen palkkaamiseksi hoivapalveluihin on vähentänyt ulkopuolisen sijaisen hankintaan sisältyviä kustannuksia.

Ylitystä selittävät kotihoidon asiakastuntien kasvun edellyttämät henkilöstölisäykset kotihoidon asiakastyöhön (30 htv), sekä 450 000 euron kiky -hyödyn leikkaus palkkamäärärahoista. Tuotannon esitys arkipyhävapaamuutoksista kompensoimaan kiky -leikkausta ei edennyt työntekijäjärjestöjen kanssa. Lisäksi vuoden 2017 aikana tullessiin uusiin lasten vierihoidotarpeisiin ei ole määräraharavaruksia. Kotihoidossa on myös vammaispalvelun asiakkaita, joiden palvelujen järjestämiseksi käytetään runsaasti resursseja ja niitä ei ole kyetty talousarviossa ennustamaan.

### **Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta**

Vanhusten asumispalveluissa asumisen palvelurakennetta on kevennetty muuttamalla ostetun pitkäaikaishoivan paikka tehostetun palveluasumisen paikaksi paikan vapautuessa. Tuetun kotona asumisen- palvelusetelin laajempaa käyttöönottoa valmistellaan ja tavoite on saada setelin piiriin 40 vähäisen kotihoidon tarpeessa olevaa. Vanhusten asumispalveluissa asumisen palvelusetelin käytön lisäämiseen on pyritty setelin laskentapohjaa kehittämällä.

Erytisryhmien asumispalvelussa palvelurakennetta pyritään keventämään ja asiakkaiden muuttuneeseen palvelutarpeeseen reagoimaan reaaliaikaisesti.

Käyttösuunnitelman mukaiset käyttöönotot toteutuivat kesä-heinäkuussa ja samalla vahvistui puhelinpalvelun ja asumispalvelupaikkoihin sijoittumisen osalta tiedolla johtaminen.

Hoivapalvelujen tuottavuutta seurataan suorituspaikkakohtaisesti. Hoivan tuottavuusmatriisia kehitetään tällä hetkellä monipuolisemmaksi. Käyttönotot ja kokeilut on projektoitu.

Kehitysvammahuollon ostopalveluiden piirissä olevien asiakkaiden (lukuun ottamatta Vaalijalan kuntayhtymää) osalta voidaan todeta, että kokonaisuus on kohtuullisen hyvin hallittu eli asiakkaat ovat pääsääntöisesti oikeassa paikassa.

### **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Vanhusten palveluohjauksen henkilöstön työskentelyssä painottuvat toimintakykyyn ja asiakkaan omiin voivavaroihin pohjautuva palvelutarpeen arviointi osaaminen ja laaja palvelujärjestelmän tuntemus sekä kyky yhteen sovittaa asiakkaan palvelutarpeet ennakoivasti ja laaja-alaisesti monitoimijamallin mukaisesti. Palveluohjaajana toimiminen edellyttää siis sekä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattikorkeakoulututkintoa että monipuolista työkokemusta. Henkilöstön saatavuus on tällä hetkellä hyvä.

Hoivapalveluissa on vahvistettu sisäisten sijaisten määrää valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti kuudellakymmenellä henkilötyövuodella. Hoivan henkilöstöresurssin kohdentamista tehdään keskitetyn työnjaon ja varahenkilöstötoimiston tuella. Maaseutualueiden henkilöstösaatavuudessa on ajoittain haasteita. Kotihoidon jaetun hoivavastuun -kokeilussa pyritään löytämään ratkaisuja tähän haasteeseen. Kesäaikana ulkopuolisten sijaisten saatavuus oli haasteellista.

### **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Ostopalveluiden ja palvelusetelin avulla lisätään asiakkaan valinnan mahdollisuutta. Palvelusetelin osuutta palvelutuotannossa pyritään edelleen lisäämään. Vanhusten asumispalvelu ja erityisryhmien asumispalvelun uusi hankintasopimus alkoi 1.1.2017. Aiempien hankintapäätösten pohjalta palveluiden piirissä oleville on tehty tarvittaessa yksilöperusteinen suorahankinta jo kodiksi muodostuneeseen hoitoyksikköön. Erityisryhmien tukiasumisessa on käytössä ensimmäinen optiovuosi ja päätös toisen optiovuoden käytöstä on tehty. Erityisryhmien kotiin annettavan tuen hankintaa valmistellaan ja tavoite on käynnistää uusi hankintakausi 1.1.2018 alkaen.

Kotona asumisen tuen palvelusetelin käyttöä on laajennettu mm. sotainvalidien kotona asumisen tukemiseen ja sitä kehitetään edelleen myös muille asiakasryhmille sopivaksi.

Hoivapalveluissa on ostettu kotihoitopalvelua yksittäisille asiakkaille. Osa asiakkaista on siirretty omaan tuotantoon.

Kehitysvammaisten ja vammaisten asumispalveluiden kilpailuttaminen on edennyt sopimuksiin. Eteran sopimus henkilökohtaisen avun sähköisestä palkanmaksusta on laadittu.

## **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

### **Hoivapalvelut:**

Kuvattu erillisessä asiakirjassa.

### **Vanhusten palveluohjaus:**

Sisäisen valvonnan seuranta ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017.



**Avainprosessi: Vanhus- ja vammaispalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Palveluohjaus	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vanhukset+vammaiset)	740	914	910
	yli 65 v	570	710	718
	alle 65 v	80	103	88
	kehitysvammaiset (ikäjakautaa ei eritelty)	90	101	104
Erityisryhmien asumispalvelut	Asiakasmäärä yhteensä			1 134
Vanhusten hoivapalvelut	Vanhusten kotihoidon käynnit	572 313	887 400	768 079
	Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina	235 931	394 000	268 039
	Asiakkaiden lukumäärä	2 799	3 500	3 721
	Vanhusasukkaiden keskimääräinen toimintakyky	2	3	2
	Vanhusten kotihoidon asiakkaat (+75 vuotiaat)	1 988	3 000	2 471
	Palvelukeskuksen hoitopäivät, omat	47 689	82 000	53 806
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, omat	29 300	53 655	41 306
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, ostetut	70 419	154 395	87 902
	Keskimääräinen toimintakyky	3	3	3
	Palvelukeskuksen asumispaikat, omat	249	281	247
	joista vuorohoidon asumispaikat	43	42	42
	Keskimääräinen toimintakyky RAVA-asteikoilla	4	4	4
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, omat	147	147	208
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, ostetut	351	423	455
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Vammaispalvelun asiakkaat	3 191	3 550	2 874
	joista kehitysvammaisia	792	780	881
	Kehitysvammaisten asumispäivät	62 743	125 000	76 619
	Asumispalvelut/ Kehitysvammaiset asiakkaat	305	335	342
	Asumispalvelut/ Muut vammaiset	41	47	37
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Palveluohjaus	Kokonaistyöaika	11	27,0	18,8
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,5	7,5	5,8
Vanhusten hoivapalvelut	Kokonaistyöaika	521,1	930,0	675,7
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	26,8	23,5	25,3
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Kokonaistyöaika	52,5	86,5	61,3
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,3	18,5	15,7
<b>Vanhus- ja vammaispalvelut</b>	<b>Kokonaistyöaika (htv)</b>	<b>584,6</b>	<b>1 116,5</b>	<b>755,7</b>
<b>Vanhus- ja vammaispalvelut</b>	<b>Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv</b>	<b>25,3</b>	<b>22,0</b>	<b>24,0</b>

# Lapsiperhepalvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## Toiminta

Vuoden 2017 käyttösunnitelmassa on lapsiperhepalveluiden avainprosessille asetettu sekä sisällöllisiä kehittämistavoitteita että kustannussäästöjä lisääviä toimenpiteitä. Lapsiperhepalveluissa on jatkettu laitoshoidon rakenteen kehittämistä siten, että Vauvalan paikkoja ja osin Vesalan paikkoja on muunnettu perhekuntoutuksen käyttöön. Samalla on jatkettu 13- 17 – vuotiaiden nuorten arviointi- ja vastaanottoyksikön toiminnan kehittämistä vastata lastensuojeluasiakkuuksien arviointiin ja palvelusuunnitteluun omana toimintana ostopalvelun sijaan. Samassa yhteydessä toimiva avohuollon työryhmä tukee nuoria ja perheitä kotiin. Sosiaalihuoltolain mukainen painopisteen siirtäminen varhaiseen tukeen on myös kehittämisen vaiheessa ja lastensuojelun tukitoimien piirissä olevia asiakkuuksia on edelleen tarkasteltu ko. tavoitteen mukaisesti. Asiakkuuksista on 50 % sosiaalihuoltolain piirissä. Perhetyön tarve niin tehostettu kuin sosiaalihuoltolain mukainen on lisääntynyt, kun ostopalveluita on karsittu ja muutenkin avopalveluissa on painopiste. Lisäksi on havaittavissa että perhetyön tarve on pitkäaikaista ja myös iltojen ja viikonloppujen tarve on kasvanut. Tällä hetkellä on jatkuvasti jonoa molemmissa palveluissa ja akuutteihin perhetilanteisiin on hankala vastata riittävän aikaisin tai tarvittavalla intensiteetillä ja sosiaalityöntekijät joutuvat turvautumaan ostopalveluihin. Lapsiperheiden kotipalvelu on ennaltaehkäisevää palvelua, joka vähentää lastensuojelupalveluiden tarvetta. Juankosken kuntaliitoksen seurauksena on tullut runsaasti uusia asiakkaita ja selvityksen tarvetta lastensuojeluun.

## Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Vuodelle 2016 ennakoitaan käyttösunnitelmassa poikkeama siltä osin, että jostain syystä Juankosken kuntaliitoksessa on jäänyt palkkavarauksia kirjaamatta talousarvioon. Määrärahan korjaus tehdään tarvittaessa siirtämällä määräraha johdon tukipalveluiden ostopalvelumäärärahasta ja vuodelle 2018 palkkamääräraha korjataan. Avohuollon ostopalvelut ovat kasvaneet ja ennakoitaan menoylitystä 0,3 M€ samalla kun sijaishuollon tarve on pienentynyt.

## Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Lapsiperhepalveluiden avainprosessiin ja koko kaupungin lapsiperheiden palveluihin kokonaisuutena kohdistuu kehittämistarpeita. Lastensuojelun kustannuskehitykseen ei voida vaikuttaa vain lastensuojelua kehittämällä. Kuopion kaupunki on mukana valtakunnallisessa LAPE –kärkihankkeessa (lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelma), jossa kaupungilla on erityinen osatoteuttajavastuu lastensuojelun

palveluiden kehittämisessä. Kaupungin sisäinen poikkihallinnollinen tarkastelu on asetettu tavoitteeksi.

### **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Lastensuojelun sosiaalityössä lyhytaikaiseen sijaisuuteen ei ole aina ollut saatavilla pätevää sijaista. Ennen sotea selvitetään miten ohjaajien työpanoksen lisääminen vähentäisi ostopalveluiden (tukihenkilöpalvelu) tarvetta.

### **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Lastensuojelun kilpailutuksen uusi kierros tulisi käynnistää maakunnallisesti.

### **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Avainprosessissa on noudatettu hyvää hallintokulttuuria voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Kaksi kertaa on tunnistettu laatupoikkeama perhehoidon päätösprosessissa, jonka johdosta on työohje käyty koko henkilöstölle läpi.

Talousarvio ja käyttösuunnitelmat

Menot ovat pysyneet talousarvion mukaisena. Palvelujen ostot kirjautuvat 1,5kk jälkikäteen Vegalle, mikä vaikeuttaa ennustamista.

Hankinnat, ostopalvelut ja projektit

Pohjois-Savon YHDESSÄ! -hanke käynnistyy, jossa Kuopion kaupungilla on osatoteuttajavastuu lastensuojelun kehittämisestä yhdessä hankekonsortion kanssa.

Laskutus ja laskujen hyväksyntä

Laskutus, perintä ja asiatarkastus ovat asianmukaisella normaalitasolla. Perintä suoritetaan Intime- ohjelmalla.

Henkilöstö

Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty ennakoivasti huomiota; myös työhyvinvointitoimikunta ja työterveyshuolto ovat käsitelleet muutosten edellyttämiä tukitoimia. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edelleen (n. 1,6 htv) edelliseen verrattuna.

Tietojärjestelmät

Tietojärjestelmät, tietosuoja ja tietoturva ovat asianmukaisella normaalitasolla. KANSA - hankkeen toimeenpano kirjaamisen koulutukseen on alkanut 1.9.2017.

**Avainprosessi: Lapsiperhepalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Avo- ja jälkihuolto	Lastensuojelun ilmoitusten määrä	1 592	3 090	2 364
	Asiakkaiden määrä	1 277	2 000	1 289
	Avohuollon asiakkaita omissa laitoksissa	12	90	5
	Päättyneiden asiakkuuksien määrä	339	630	607
	Huostassa olevien määrä	261	279	265
Sijaishuolto	Huostassa olevat perhehoitoon sijoitetut	160	175	160
	Huostassa olevat omiin laitoksiin sijoitetut	8	13	7
	Huostassa olevat ostopalveluun sijoitetut	92	95	93
Perheoikeudelliset palvelut	Asiakkaat	1 453	2 100	1 790
Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut	Palvelutarpeen arviointipyyntö	306	550	540
	Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat	1 317	1 560	1 434
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Sosiaalipäivystyspalvelut	Kokonaistyöaika	2,9	5,2	3,3
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	3,4	1,9	14,4
Avo- ja jälkihuolto	Kokonaistyöaika	80,6	143,5	95,9
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	17,1	17,5	14,5
Sijaishuolto	Kokonaistyöaika	9,0	15,5	10,5
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	7,4	10,0	2,9
Riita- ja rikosasiain sovittelu	Kokonaistyöaika	1,9	4,0	2,7
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	20,2	6,0	41,0
Perheoikeudelliset palvelut	Kokonaistyöaika	2,7	10,0	3,3
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	33,3	14,0	26,4
Lapsiperhepalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	1,2	3,5	2,1
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	1,7	0,3	3,4
<b>Lapsiperhepalvelut</b>	<b>Kokonaistyöaika (htv)</b>	<b>98,3</b>	<b>184,7</b>	<b>117,7</b>
<b>Lapsiperhepalvelut</b>	<b>Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv</b>	<b>16,1</b>	<b>15,0</b>	<b>14,2</b>

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

# Aikuissosiaalityön palvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## Toiminta

Perustoimeentulotuki siirtyi Kelalle 1.1.2017. Kaupungin osalta siirtoon on edelleen jouduttu resursoimaan lähes koko henkilökunnan jatkuvaluonteista asiakaspalvelua, joka sisältää mm. henkilökohtaista asiakasohjausta ja asiakkaan puolesta asioinnin hoitamista Kelalle. Kaupungilla ei ole enää käytettävissä perustoimeentulotukihenkilöstöä, koska siirron yhteydessä aikuissosiaalityön avainprosessista poistui 34 htv. KELA-siirto vaatii edelleen runsaasti kuntien, kuntaliiton ja Kelan yhteistyötä, vaikka asiakkaiden käsittelyajat on lainmukaiset. Tällä hetkellä myös muutoksenhaku on lisääntynyt, koska asiakkaat hakevat kielteiseen perustoimeentulotukipäätökseen tukea kunnalta. KELA:n toimeentulotuen myöntämisperusteiden osalta ennakoitiin siirtyvän selviteltäviä asioita täydentävään ja ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen, mutta kaupungin määräraha on ollut riittävä.

Erytisenä yhteistyön muotona on saatu päätös nuorisotakuun kärkihankkeeseen VAMOS-toimintaan (Helsingin diakonissalaitos), jossa nuorille kohdentuu elämänhallinnan palveluja sekä yksilö- että ryhmämuotoisina toimintoina. Aikuissosiaalityössä huolehditaan niiden asiakkaiden motivointityöstä, jotka eivät kiinnity vielä mihinkään palveluverkostossa. Lisäksi työstetään sosiaalityön roolia monialaisessa yhteispalvelussa. OSSI – hanke päättyy 31.8.2018, jolloin lakisääteiset sosiaalisen kuntoutuksen palvelut siirtyvät ostopalveluiksi vuoden loppuun saakka palveluiden jatkuvuuden turvaamiseksi. Aikuissosiaalityön asiakkaiden eläke- ja työkyvyn selvittelyyn on resursoitu yksi palveluohjaaja, joka on aloittanut selvittelyn niistä asiakkaista, joiden tulona on ainoastaan toimeentulotuki. Aikuissosiaalityö on osallistunut PoSoTe-työskentelyyn psykiatrian alan työryhmän osana.

## Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Maahanmuuttajien kuntapaikan saaneiden alaikäisten palvelutarpeisiin on vastattu rekrytoimalla kotoutumisen tuen ohjaajia, joiden palkkakustannukset katetaan laskennallisista valtionkorvauksista, jotka tuloutuvat useita kuukausia jäljessä. Pakolaisten valtionavustus toteutuu edellistä vuotta heikompana (0,6 M€). Perustoimeentulotuen KELA-siirron johdosta valtionavustusta on ennakoitu liian suurena (1,1 M€); samoin toimeentulotuen perintäkulut (0,9 M€) on ennakoitu liian suurena.

## Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

KELA- muutos on kaupungin näkökulmasta toteutunut tavoitteiden ja talousarvion menojen mukaisesti ja sekä henkilötyövuosivähennys (34htv) että eurosäästö on toteutunut.

## **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Peruspalveluissa on lisättävä valmiutta palvella kuntaan muuttaneita tai kuntapaikan saaneita maahanmuuttaja-asiakkaita.

## **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

PoSoTe-valmistelun johdosta uusista hankintasopimuksista pidättydytään tai niiden suunnittelu toteutetaan maakunnallisena.

## **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut uuden sosiaalihuoltolain 30.12.2015. Laki lisää kunnan velvoitteita (mm. sosiaalinen kuntoutus), joten sekä toiminnalliset että taloudelliset vaikutukset subjektiivisina oikeuksina näkyvät viiveellä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Avainprosessissa on noudatettu hyvää hallintokulttuuria voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Talousarvio ja käyttösuunnitelmat

Menot ovat pysyneet talousarvion mukaisena. Tulojen osalta on erityinen poikkema, joka johtuu perustoimeentulotuen valtionavustuksen lakkaamisesta lopullisesti 31.3.2017.

Hankinnat, ostopalvelut ja projektit

Asunnottomuuden ehkäisyhankkeeseen on saatu rahoitusta. Sosiaalisen kuntoutuksen OSSI-hanke päättyy 31.8.2017, jonka jälkeen palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle. Sosiaalisen luototuksen laajentamisen suunnittelu on käynnissä.

Laskutus ja laskujen hyväksyntä

Laskutus, perintä ja asiatarkastus ovat asianmukaisella normaalitasolla. Perintä suoritetaan Intime- ohjelmalla.

Henkilöstö

Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty ennakoivasti huomiota; myös työhyvinvointitoimikunta ja työterveyshuolto ovat käsitelleet muutosten edellyttämiä tukitoimia.

Tietojärjestelmät

Tietojärjestelmät, tietosuoja ja tietoturva ovat asianmukaisella normaalitasolla. Uuden kansallisen kirjaamisen hankkeen koulutus on aloitettu 1.9.2017.



**Avainprosessi: Aikuissosiaalityön palvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Sosiaalityön palvelut	Aikuisten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	532	755	933
	Nuorten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	542	835	685
Taloudellinen tukeminen	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä	6289	**) 3 917	3333
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakkuudessa olevien kotitalouksien määrä	100	150	338
Työllistyminen	Työllistymispalvelujen asiakasmäärä	1 433	*)	*)
	joista nuoria (alle 30 v.) asiakkaita		*)	*)
	joista kuopiolaisia kuntakokeilun asiakkaita		*)	*)
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Sosiaalityönpalvelut	Kokonaistyöaika	22,9	25,0	15,2
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	25,6	13,5	10,6
Taloudellinen tukeminen	Kokonaistyöaika	20,2	12,8	**)) 9,2
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	7,5	6,0	13,2
Työllistyminen	Kokonaistyöaika	12,4	*)	*)
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	11,5	*)	*)
Maahanmuuttajat	Kokonaistyöaika	4,3	8,0	4,9
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	33,2	19,5	24,7
Aikuissosiaalityön tukipalvelut	Kokonaistyöaika	3,5	4,0	2,3
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	11,4	5,0	3,5
<b>Aikuissosiaalipalvelut</b>	<b>Kokonaistyöaika (htv)</b>	<b>63,3</b>	<b>75,8</b>	<b>31,5</b>
<b>Aikuissosiaalipalvelut</b>	<b>Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv</b>	<b>17,8</b>	<b>13,0</b>	<b>13,0</b>

\*) Työllistymisen palvelujen siirto elinvoima- ja konsernipalveluihin

\*\*)) Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017

Nuorten ja aikuisten sosiaalityön asiakasmääriin vaikuttaa monialaisen yhteispalveluun osallistuvien sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärät, jotka on liitetty osaksi näitä tiimejä sekä lisääntyneet palvelutarpeen arvioinnit.

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

# **Terveydenhuollon palvelualue**

Palvelualuejohtaja Markku Tervahaudan katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## **Toiminta**

Palvelutoiminta on ollut toiminta- ja taloussuunnitelman mukaista. Hoidon saatavuus on ollut hyvä ja pääosin ns. hoitotakuun mukaista (nuorten mielenterveysyksikössä on ylityksiä n. 65 nuoren osalta). Erityisesti nuorten mielenterveyspalvelujen kysyntä on kasvanut 1,5-2-kertaiseksi edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Hammashoidon virka-ajan ulkopuolinen päivystys on siirtynyt KYS:in yhteispäivystyksen tiloihin ja erikoissairaanhoidon toiminnaksi arkipyhien ja viikonloppujen päiväaikaista toimintaa lukuun ottamatta. Uusi maakunnallinen hammashoidon potilastietojärjestelmä otettiin käyttöön toukokuussa. Kotihoidon ja ensihoidon yhteistyönä toteutettava ns. SOTE-TIKE (sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskus) toiminta on käynnistymisvaiheessa. Muiden kuntien vuodeosastoilla on ollut keskimäärin 9 sairaansijaa kuopiolaisten käytössä alkuvuoden aikana. Kuopion terveyskeskuksesta läheteet KYS:iin ovat aiemmalla tasolla. Sen sijaan ns. siirtoviivemaksut ovat selkeästi vähentyneet tarkastelujaksolla verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan (-39,1%). Harjulan hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän uusiminen on loppuvaiheessa. Nilsiän uusi terveysasema otettiin käyttöön heinäkuun lopussa.

## **Olellaiset poikkeamat talousarvioon**

Koko terveydenhuollon palvelualueen osalta toimintatuotot ovat ylittymässä n. 0,18 M€ (1,7%) kahdeksan kuukauden arvion perusteella. Toimintakulut ovat ylittymässä n. 2,4 M€ (1,0%), joka koskee lähinnä erikoissairaanhoidoa. Sairaanhoidopiiriltä saadun tiedon mukaan (13.9.17) jäsenkuntalaskutuksen vuodelle 2017 ennakoidaan toteutuvan shp:n talousarvion mukaisena, jolla perusteella Kuopion talousarvion ylitys olisi n. 2,0 M€. (Shp:n arvio jäsenkunnan maksuosuudeksi oli 150,0 M€, vastaavasti Kuopion talousarvioon on varattu 148,1 M€). Muun toiminnan osalta talousarvio on ylittymässä toimintakatetasolla n. 0,21 M€ aiheutuen ns. Varhe-maksujen noususta, nuorten mielenterveyspalvelujen asiakaspalveluostoista, laboratorio- ja diagnostiikkapalveluista sekä hoitotarvikkeista.

## **Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta**

Mielenterveystyötä on ajanmukaistettu ja integroitu vastaanottojen tiimitoimintaan. SOTE-uudistus ja siihen liittyvät muutokset ovat suunniteltavina vaikkakin aikataulu muuttui lakipaketin eduskuntakäsittelyn käsittelyn siirtyessä ja sen myötä koko maakuntauudistuksen toteutuminen myöhästyyneen vuodelle. Tekstiviestimuistutus ja

sähköinen ajanvaraus neuvolatoiminnoissa on otettu käyttöön. Kansallisen ns. ODA-hankkeen mukaista kehitystyötä on jatkettu. Suun terveydenhuollon uuden asiakas-tietojärjestelmän käyttöönotosta on aiheutunut tilapäistä tuottavuuden alenemaa. Fysioterapeuttien suoravastaanotto on käynnistynyt. Työnjakoa on tarkennettu etenkin sairaalasta kotiutuvien potilaiden kuntouttavan jatkohoidon sujuvoittamisessa.

### **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Yleisesti ottaen tilanne on tältä osin hyvä. Ostopalvelulääkäri- ja hammaslääkäri työvoimaa on jouduttu käyttämään jaksottaisesti Juankoskella, Maaningalla ja Tuusniemellä.

### **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluissa ostopalvelutarvetta on Kuopion ulkopuolelle sijoitettujen lasten psykoterapiapalveluissa. Neuropsykologinen ja -psykiatrinen kuntoutus, kun lapsella on myös mielenterveydenhäiriö, hankitaan tarvittaessa ostopalveluna.

Sairaaloissa täydentäviä ja kuormitushuippuihin sijoittuvia palveluja ostetaan käyttösuunnitelman puitteissa. Kuopiolaisten potilaiden ohjautumista kotikunnalta laskutettavaan hoitoon ulkopaikkakunnilla on vaikea ennakoida.

### **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumia seurataan ja arvioidaan kuukausittain palvelualueiden johtoryhmissä ja henkilöstötiimissä. Haipro- ilmoituksilla seurataan toiminnan laatua ja riskejä koskien potilas- ja asiakasturvallisuutta ja työtapaturmia.

# Terveydenhuollon palvelualue

2017

## 2. ASUKKAAT JA PALVELUT

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8. (etenee suunnitellusti)	Ohjelma
5. Asiakastihtoiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut	Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kehitetään terveydenhoitajien ja lääkäreiden ennaltaehkäiseviä vastaanottoja, asiakkaita kannustetaan omaan hoitoon osallistamisessa ja heitä kuullaan asiakastilanteissa.	Terveydenhoitajien vastaanottoja ilman ajanvarausta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Sähköistäasiointia kehitetään neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa saapuneiden asiakaspalautteiden myötä. Kouluth:n ODA-hankkeessa on täsmennetty huoliperheiden tunnistamista ja kehitetty yhteistyötä suunth:n kanssa.  TerveKuopio-kioskin kehittämisen kohteena.	Hyvinvointi-ohjelma
		Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Kehitetään ja tuetaan näyttöön perustuvia ennaltaehkäiseviä palveluja: terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien vastaanotot, lääkäreiden vastaanotot.	(etenee suunnitellusti) Terveydenhoitajien vastaanotoilla on käytetty näyttöön perustuvia menetelmiä, kuten Neuvokas perhe -ja Motivoiva haastattelu-menetelmiä sekä pidetty erilaisia ryhmätoimintaa monitoimijaisesti.  Terveyskeskuksen vastaanottotimien yhteydessä työskentelevien psykiatristen sairaanhoitajien työ on vakiintunut.	Hyvinvointi-ohjelma

	<p>Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.</p>	<p>Kunnassa on työttömien terveydenhoito järjestetty, tehdään aktiivista yhteistyötä myös VAMOS-hankkeen kanssa.</p>	<p>Hyvinvointi-ohjelma</p>
<p>Palvelujen asiakaslähtöisyys</p>	<p>Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.</p>	<p>Ollaan aktiivisesti mukana vaikuttamassa ja jakamassa asiantuntemustaan eri työryhmissä sekä hallituksen kärkihankkeissa.</p>	<p>(etenee suunnitellusti) Ollaan aktiivisesti mukana POSOTE-valmisteluissa. Osallistuttu aktiivisesti ja vahvistettu osaamista sekä oitu yhteistyössä lapsiperhepalveluja tuottavien tahojen kanssa kehittämällä toimintoja mm. LAPE- ja ODA- hankkeiden tavoitteiden mukaisesti.</p>
<p>Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa</p>	<p>Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.</p>	<p>Palveluiden yhteensovittaminen ja oman toiminnan täydentäminen yksityisten toimijoiden kanssa. Tehdään yhteistyötä IS-hankinnan kanssa ja hyödynnetään heidän asiantuntemustaan.</p>	<p>Palvelu- ja hankinta-ohjelma  Koululaisten näöntarkastukseen liittyen palvelun tuottaja on vaihtunut ja yhteistyötä on kehitetty läheteen sisällön ja prosessin osalta.</p>

### 3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

Kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.8.	Ohjelma
6. Tasapainoinen talous	Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimintastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tuotetaan ajantasaiset tiliahallintasuunnitelmat. Tilojen käyttöä arvioidaan säännöllisesti.	(etenee suunnitellusti) Tilojen käyttöä arvioidaan säännöllisesti. Uusien tilojen esim. Niisiän neuvolan ja Jynkän ja Karttulan koulujen sekä Kuivon ja Lastenpkl tilojen tilakäyttösuunnittelussa on tehty yhteistyötä eri tahojen kanssa.  Kuopion psykiatrian keskuksen toimiltilojen tarveselvitys-työryhmä on aloittanut toimintansa.	Tuottavuus-ohjelma
	Tiilikauden tulos	Valtiolla tulevat normi- ja velvoitehelvotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakoarviointi.	Valtiolla mahdolliset tulevat normi- ja velvoitehelvotukset otetaan käyttöön.	(etenee suunnitellusti) Sote -uudistuksen selvityksiä on jatkettu. Avohoidon valmiuksia parantavat toimet on aloitettu: Sote-tilannekeskuksen, kotisairaalan ja kotiutusyksikön kehitystyötä edistetty monitoimijaisesti yhdessä hoivan toimijoiden kanssa.	Tuottavuus-ohjelma
7. Liikelaistosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus	Liikelaistosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostossa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Seurataan kustannusten kehitystä.	(etenee suunnitellusti) Tarkka talouden seuranta ja arviointi Vegan, Rondo-laskujen ja henkilöstön palkkauksen ja tva-tasojen osalta.	Palvelu- ja hankinta-ohjelma: Tuottavuus-ohjelma



8. Määrätietoinen johtaminen	Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Kehityskeskustelut vahvistettuna osaamiskartoituksella hyödyntäen jatkossa myös Kuntarekry-ohjelmaa.	(etenee suunnitellusti) Esimiehet ja palvelupäällikkö on koulutettu Kuntarekry-ohjelman käyttöön ja henkilöstön osaamisen arvioinnin hyödyntämiseen kehityskeskusteluissa. Kehityskeskustelut on käyty hyödyntäen Kuntarekry-ohjelmaa.	Henkilöstö-ohjelma
	Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolo/ HTV vähenevät.	Laaditaan työhyvinvointisuunnitelmat. Henkilöstö osallistuu työyhteisön kehittämiseen. Seurataan työajankäyttöä Regweb:n avulla hyödyntäen myös Titania-ohjelmaa.	(etenee suunnitellusti) Työhyvinvointisuunnitelmat vuodelle 2017 on laadittu yhdessä henkilöstön kanssa ja suunnitelmaa on arvioitu. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.  Henkilöstön työajankäyttöä seurataan viikoittain Regwebin avulla.  Esimiehiä on koulutettu WebTitanian käyttöön. Titania ohjelmaa hyödynnetään hoitajien palkka-ajoissa.	
	Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan strategiatyöhön. Hyödynnetään kaupungin sähköistä palautejärjestelmää, asiakasraatien perustaminen, sähköiset foorumit.	(etenee suunnitellusti) Toimintojen kehittämisessä on hyödynnetty sähköistä palautejärjestelmää ja asiakaspalautteisiin on vastattu annetun aikaikkunan puitteissa. Esimiehiä on koulutettu verkkosivujen päivittämiseen sekä Suomi.fi-sivujen tuottamiseen, jotta voidaan vastata aikaisempaa paremmin viestintään, ja asiakkaiden palveluohjaukseen.	

			<p>Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.</p>	<p>Kehitetään kannustavaa palkkausta.</p>	<p>(etenee hitaasti tai osittain) Toteutunut heikosti.</p>			
<p>Osaavan työvoiman saatavuus</p>	<p>Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.</p>	<p>Osaava ja aktiivinen rekrytointi yhdessä rekrytointiyksikön kanssa.</p>	<p>●</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p>	<p>Rekrytoinnit on toteutettu aina yhdessä rekrytointiyksikön kanssa. Henkilöstön rekrytoinnissa on kehitetty osaamisen arviointia aikaisempaa paremmin. Kuntoutuspalveluissa vakinaisiin tehtäviin henkilökunnan saatavuus on parantunut.</p> <p>Työvoiman saatavuus on ollut vastaantottopalveluissa hyvä.</p> <p>Kuntoutuspalveluissa vakinaisiin tehtäviin henkilökunnan saatavuus on parantunut.</p>			<p>Henkilöstö-ohjelma</p>

# Avohoito

Terveysjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## Toiminta

Vastaanottopalveluiden alkuvuosi on sujunut suunnitelmien mukaisesti talouden ja toiminnan kannalta. Kuntaliitoksen seuraamuksena Juankosken toimintojen yhdenmukaistaminen on vaatinut jonkin verran taloudellisia satsauksia. Nilsiän uusi terveysasema otettiin käyttöön heinäkuun lopussa. Hoidon saatavuus on ollut hyvä.

Suun terveydenhuollossa asiakas- ja käyntimäärät ovat kasvaneet. Talous on toteutunut toimintasuunnitelman mukaisesti. Winhit- potilastietojärjestelmän käyttöönoton lisäksi suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön Pegasos -potilastietojärjestelmä, Romexis röntgenkuvien katseluun, Effican katselukäyttö ja Kys:in pacs. Monen järjestelmän yhteiskäyttö on haastavaa ja koettelee henkilöstön jaksamista. Hammashoitaja työpanosta tarvitaan entistä enemmän mm. kutsujärjestelmän hallintaan, palvelusetelipotilaiden tietojen siirtoon. Käytön vakiinnuttamiseen panostetaan koko loppu vuosi. Kanta arkistoon siirrytään näillä näkymin syyskuun lopussa.

Terveydenhoidon palveluissa toiminta ja talous ovat edenneet toimintasuunnitelmien ja talousarvioin mukaisesti.

Kuntoutusyksikössä toiminta on toimintasuunnitelman mukaista. Hoitotakuu toteutuu kaikissa avokuntoutuspalveluissa.

## Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Vastaanottopalvelujen hoitotarvikkeissa ja palvelujen ostoissa on tulossa talousarvioylityksiä. Alkuvuonna Juankosken vastaanottopalvelujen turvaamiseksi jouduttiin käyttämään ostopalveluja, mutta niistä voitiin luopua toukokuussa.

Suun terveydenhuollossa tietojärjestelmämuutoksen vaikutus talouteen ja toimintaan on ollut ennakoitua lievempi.

Terveydenhoidon palveluissa toiminta on ollut talousarvion mukaista.

Kuntoutuspalveluissa talous kehittyi talousarvion mukaisesti. Palveluiden ostoihin määräraha on varattu 98 %:sti, joka selittyi lisääntyneellä asiakastarpeella ja asiakasmäärän nousuna lymfaterapiassa. Mahdollinen ostopalvelumäärärahan ylitys katetaan palveluprosessin sisällä. Juankosken kuntoutuksen osalta vuokramenot tulevat selvästi ylittymään.

## **Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta**

Nilsin ja Maaningan toimipisteisiin on saatu vakinaiset hammaslääkärit vuokrahammaslääkärien sijaan. ODA- hankkeessa kehitetty lasten ja nuorten tuen tarpeen tunnistamisen malli on otettu käyttöön. Tukea annetaan yksilöllisesti tarpeen mukaan ja ratkaisuja etsitään tarvittaessa moniammatillisesti. Puhelinpalvelujärjestelmä uusitaan vähemmän työvoimaa vaativaksi ja paremmin kuntalaisia palvelevaksi.

Terveydenhoidon palveluissa tiimimalli on juurtunut osaksi arkea ja se on tukenut arjen toimintoja. Pegasos sähköinen asiointi -projektin myötä tekstiviestimuistutus ja sähköinen ajan-varaustoiminnot ovat käytössä ja tämä on vapauttanut jonkin verran hoitajaresurssia vastaanottotyöhön. ODA-hankkeen myötä kouluterveydenhuoltoa on kehitetty niin kirjaamisen kuin asiakkaan tuen tarpeen tunnistamisen ja monialaisen työskentelyn osalta.

Kuntoutuspalveluissa fysioterapeuttien suoravastaanotto on käynnistynyt suunnitelman mukaisesti. Sähköisistä palveluista avofysioterapian tekstiviestimuistutus on otettu käyttöön heinäkuussa 2017. Elokuussa apuvälipalvelussa on otettu käyttöön tavoitettavuutta ja apuvälineiden saannin oikea-aikaisuutta parantamaan viranomaissähköposti sekä viranomaislinja. Tällä järjestelyllä tehostetaan yhteistyötä apuvälineasioissa sekä vapautetaan asiakaspuhelinta sille tarkoitettuun asiakaskäyttöön. Yhteistyö kotitutusyksikön terapeuttien, kotiin suunnatun terapian sekä sairaalaterapian välillä on tiivistynyt resurssien yhteiskäytön osalta kesän 2017 aikana. Matalan kynnyksen palvelut toteutuvat viimevuotisessa laajuudessa.

## **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Vastaanottopalveluiden henkilöstön saatavuus on yleisesti ottaen ollut hyvä ja saatavuus jatkuu samanlaisena loppuvuonnakin. Maaseutualueiden terveysasemien lääkärihenkilöstön saatavuus on kuitenkin selvästi huonompi kuin kantakaupungin alueella.

Oikomishoidon erikoishammaslääkäreistä on vajetta. Henkilöstön koulutuksen painopiste on käyttöönotettujen potilastietojärjestelmien hallinnassa.

Terveydenhoidon palveluihin henkilöstön saatavuus on ollut hyvä. Puheterapeuttien rekrytoinnissa on ollut haasteita.

Kuntoutuspalveluihin henkilöstön saatavuus on ollut hyvä.

## **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Vastaanottopalveluissa ostettiin alkuvuonna lääkäryötä Maaningalle, Tuusniemelle ja Juankosken terveysasemille. Isäntäkuntasopimuksen perusteella Tuusniemen terveysasemalle on ostettu alkuvuodesta 2 lääkäryöpanosta, mutta maaliskuussa ostot on voitu puolittaa jatkuen kuitenkin toistaiseksi. Ostopalvelutarve loppui Maaningalla alkuvuonna ja

Juankosken terveysaseman ostot loppuivat toukokuussa. Ostopalvelun tarvetta ei ole näköpiirissä loppuvuoden aikana muulla kuin Tuusniemellä.

Palveluseteliä ja opetusklinikkaa käytetään suunnitellusti. Panoramakuvausten ostaminen Satama röntgenistä on vähentynyt oleellisesti.

Terveydenhoidon palveluissa ostopalveluna tuotetaan mammografiaseulonnat, osittain papa-seulonnat, koululaisten silmälääkäripalvelut, YTHS:n tuottamat opiskelu-terveydenhuollon palvelut sekä ravitsemussuunnittelupalvelut Maaningalle ja Nilsiään. Lasten kuntoutus ja terapiapalveluja on jouduttu ostamaan arvioitua enemmän.

Kuntoutuspalveluissa palveluseteli on käytössä lymfaterapian ja peruukkien hankinnassa. Lymfaterapiaa toteutetaan myös omana toimintana.

### **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017.

**Avainprosessi: Avohoidon palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Vastaanottopalvelut	<i>Vastaanottokäynnit, oma toiminta yhteensä (lääkärit+hoitajat)</i>	108 281	227 501	131 988
	<i>Hoitajakäynnit, oma toiminta yhteensä</i>	41 797	91 114	51 688
	<i>Lääkärikäynnit, oma toiminta yhteensä</i>	66 484	136 387	80 300
Aluevastaanotto	<i>Lääkärikäynnit aluevastaanotolla</i>	57 195	119 387	69 255
	<i>Lääkärin puhelinkonsultaatiot</i>		2 112	27 552
	<i>Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotoilla</i>	40 668	81 482	49 563
	<i>Puhelinkonsultaatiot</i>		2 400	35 946
	<i>Asiakkaiden lukumäärä aluevastaanotoilla</i>	49 182	85 000	56 138
Ilta- ja viikonloppupäivystys	<i>Lääkärikäynnit KUIVO+JUIVO</i>	9 289	17 000	11 045
	<i>Hoitohenkilöstökäynnit KUIVO+JUIVO</i>	1 129	3 000	2 125
	<i>Asiakkaiden lukumäärä KUIVO+JUIVO</i>	8 485	15 000	11 301
Suun terveydenhuollon palvelut	<i>Käyntien lukumäärä</i>	68 613	122 500	86 085
	<i>Asiakkaiden lukumäärä</i>	29 047	52 500	47 840
Terveydenhoitopalvelut	<i>Käyntien lukumäärä yhteensä</i>	81 976	130 900	102 554
	<b>Äitiysneuvolan käynnit</b>	14 957	19 000	18 176
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	2 301	4 200	3 958
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	12 656	14 800	14 218
	<i>terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa</i>	3 430	8 000	4 206
	<b>Lastenneuvola käynnit</b>	18 560	34 900	22 213
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	3 983	8 100	5 059
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	12 874	26 800	17 154
	<i>terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa</i>	1 882	3 000	2 452
	<b>Kouluterveydenhuollon käynnit</b>	19 631	32 100	25 932
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	2 343	4 100	2 833
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	17 288	28 000	23 099
	<i>terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa</i>	1 061	2 000	1 569
	<b>Opiskeluterveydenhuollon käynnit</b>	14 239	24 000	16 772
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	3 501	6 000	3 257
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	10 707	18 000	13 515
	<b>Muut terveydenhoitokäynnit yhteensä</b>	10 289	15 500	16 013
	<i>josta papa seulontakäynnit</i>	2 601	4 500	2 602
	<i>josta seksuaaliterveysneuvolan käynnit</i>	2 546	3 200	4 410
	<i>josta tarttuvien tautien- ja rokotuskäynnit</i>	4 268	7 800	3 783
	<i>aikuisten rokotuskäynnit terveydenhoitajalla</i>	1 236		1 770
	<b>Ravitsemussuunnittelukäynnit</b>	467	1 300	713
	<b>Lasten poliklinikkakäynnit</b>	2 342	1 600	986
	<b>Sihti nuorten vastaanottokäynnit</b>	1 491	2 500	1 749
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	134	400	260
	<i>josta muut käynnit</i>	1 355	2 100	1 609
	<i>Asiakkaiden lukumäärä</i>	33 903	41 027	31 386
	<i>Äitiysneuvolan asiakkaat</i>		1 930	2 501
	<i>Lastenneuvola asiakkaat</i>	7 017	8 642	7 264
	<i>Kouluterveydenhuollon asiakkaat</i>	10 101	11 045	10 881
	<i>Opiskeluterveydenhuollon asiakkaat</i>	11 300	11 660	5 288
	<i>Sihti asiakkaat</i>	357	550	332
	<i>Muut terveydenhoidon palvelujen asiakkaat</i>	5 128	7 200	5 120
	<i>josta seksuaaliterveysneuvolassa</i>		2 200	1 911
	<i>josta ravitsemussuunnittelu</i>		650	464
	<i>josta tarttuvien tautien vastaanotolla</i>		1 900	1 523
<i>josta rokotusvastaanotolla</i>		2 450	1 222	



Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Kuntoutuspalvelut	<i>Käyntien lukumäärä</i>	33 938	70 661	41 431
	Fysioterapiakäynnit	17 575	37 049	21 539
	Fysioterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	511	1 200	1 190
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelukäynnit/ Terve Kuopio-kioski	1 199	3 000	1 435
	Muut matalan kynnyksen palvelukäynnit/ Terve Kuopio kioski	4 631	7 900	4 238
	Toimintaterapiakäynnit	1 887	4 500	2 700
	Toimintaterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	149	350	196
	Puheterapiakäynnit	2 305	5 762	3 294
	Muut käynnit	4 744	9 000	5 858
	Kuntoutusohjaus puhelinkontakteissa	638	1 200	981
	<i>Asiakkaiden lukumäärä</i>	15 519	28 550	17 305
	Fysioterapian asiakkaat	3 946	6 800	4 337
	Fysioterapeutin puhelinohjausasiakkaat	420	1 100	901
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio-kioski	1 122	2 400	1 342
	Toimintaterapian asiakkaat	398	800	505
	Toimintaterapeutin puhelinohjausasiakkaat	129	250	127
	Puheterapian asiakkaat	604	1 150	779
	Matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio kioski	4 299	7 500	3 738
	Muut asiakkaat	3 832	7 000	4 721
	Kuntoutusohjausasiakkaat puhelinkontakteissa	532	1 000	855
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Vastaanottopalvelut	Kokonaistyöaika	113,6	223,5	145,6
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	22,6	19,5	19,9
Suun terveydenhuolto	Kokonaistyöaika	71,5	129,5	89,8
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	18,0	19,0	19,6
Terveystieteiden palvelut	Kokonaistyöaika	62,7	112,5	71,7
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	16,3	13,0	17,7
Kuntoutuspalvelut	Kokonaistyöaika	36,9	70,0	40,9
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	20,6	14,0	10,6
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	284,8	535,5	348,1
Avohoidon palvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	19,8	17,0	18,1

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

# Sairaalapalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2017

## Toiminta

Osasto ja poliklinikkatoiminta toteutuvat pääasiassa käyttösuunnitelman mukaisesti. Kotisairaalassa asiakasmäärä on hitaasti lisääntynyt ja hoitajaksot ovat lyhentyneet. Toiminnan odotetaan lisääntyvän SOTE-TIKE yhteistoiminnan ja säännöllisen lääkäri-työpanoksen myötä. Poliklinikalla kliinisten rasisutkimusten saatavuus on ollut riittämätön ja jonoa on purettu yksittäisten lisätyöpäivien avulla. Lyhytaikaisosastojen toimintahuoneet on otettu potilaskäyttöön osana säästötoimia. Yhteisten tilojen tungos aiheuttaa haasteita aktiviteettien toteuttamiselle. Asumisarvioiden saanti ja jatkopaikan järjestymisen hidastavat potilasvaihtoa, josta syntyy heijastevaikutuksia koko palveluketjuun. Juankosken osaston myötä ulkopaikkakuntien (Tuusniemi, Kyster ja Suonenjoki) osastoilla hoidettavien kuopiolaisten määrä on vähentynyt. 1-7/2017 toteutuneen laskutuksen perusteella lähikunnissa on ollut keskimäärin 7,8 ja ulkopaikkakunnilla yhteensä keskimäärin 9,0 sairaansijaa kuopiolaisten käytössä.

## Olenaiset poikkeamat talousarvioon

Harjulan hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän uusiminen ovat loppuvaiheessa. Järjestelmien käyttöönotossa on tullut n. 60 000 € ennakoimattomia kuluja. Istekin keskeneräiset käyttäjäpalvelusopimukset ovat viivästyttäneet projektin päättymistä. Karttulan hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmien optio on päätetty ottaa ostaa ja toteuttaa vuoden 2017 aikana. Osastoille on jouduttu sekä uusimaan että hankkimaan lisää vuoteiden nousutukia potilaiden liikkumisen edistämiseksi. Välttämättömiä apuväline- ja potilaskalustohankintoja on jouduttu tekemään.

Talous näyttää kuitenkin toteutuvan kokonaisbudjetin puitteissa.

## Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Vuonna 2015 käynnistyneet toimenpiteet (Nilsiä osaston ja Harjulan osasto 6:n alasajot, reuma- ja gastroenterologian poliklinikoiden siirrot KYSiin) ovat toteutuneet. Toimenpiteiden vaikutuksen arviointi tuottavuuteen ja talouteen on vaikea ilman näkyvyyttä erikoissairaanhoidon toteumiin ja kustannuksiin.

Karttulan osaston toiminnan linjaaminen odottaa PoSoTe kokonaisuuden ratkaisuja. Toistaiseksi osastoa tarvitaan sairaanhoidollisiin tarpeisiin.

Potilaita ohjautuu ulkopaikkakunnille vapaan liikkuvuuden ohjaamana. Potilasvirran ohjausta vahvistetaan edelleen kaikkien sidosryhmien kanssa edelleen.

Työaikaa ja käyttöä seurataan mm. SoTeDW:n resurssikohtaisten tulostoteumien kautta. Osastotoiminnan vaikuttavuudesta aletaan saada tietoa toimintamittareiden avulla.

### **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

1.7.2016 avoimeksi tullutta erikoislääkärin virkaa ei ole saatu täytettyä. Tehtävän täyttö ensisijaisesti sisätautilääkärillä on välttämätön, jotta koulutusvelvollisuudet ja poliklinikan vastaanottotoiminta toteutuvat.

Varahenkilöstön käytettävyyttä on parannettu. Perehdyttämiseen ja henkilöstön täydennyskoulutukseen panostetaan.

### **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Käyttösuunnitelman mukaisesti täydentäviä ja kuormitushuippuihin sijoittuvia palveluja ostetaan. Vapaan liikkuvuuden myötä potilaiden ohjautumista ulkopaikkakunnille on vaikea ennakoida.

### **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Toteutuu sisäisen valvonnan seurantalomakkeen mukaisesti määrävälein controllerille.

**Avainprosessi: Sairaalapalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Poliklinikka	Käynnit lääkärillä	3 972	6 980	4 475
	Ensikäyntien osuus lääkärillä käynneistä %	35	36	39
	Käynnit hoitajalla	3 216	6 000	4 354
	Ensikäyntien osuus hoitajalla käynneistä %	24	24	27
	Asiakkaiden lukumäärä (eri sotu)	3 916	6 260	2 684
Osastohoito	Asiakaspaiikkojen lukumäärä, omat sairaansijat	159	186 *)	194
	Hoitopäivät, oma osastohoito	32 551	64 774	43 448
	Osastojen kuormitus %	92	96	91
	Hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	16	15	16
	Hoitopäivät, ostetut lyhytaikais- ja kuntoutus osastohoidon hoitopäivät	*****) 2996	1 500	1 888
	Ostetut hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	7	7	8
	Ostettu osastohoito, asiakkaiden lkm	438	220	232
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut/oma)	1 401	2 400	2 341
Osasto ja poliklinikka	Ostetut asiakaspalvelut ja konsultaatiot	*****) 1137	1 800	***)) 2 165
Kotiutusyksikkö	Hoitopäivät	5 678	6 800	5 841
	Asiakkaiden lukumäärä	462	800	683
	Hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	11	10	9
Kotisairaala	Kotisairaalahoitopäivät	853	1 000	1 067
	Kotisairaala asiakkaiden lukumäärä	28	100	125
	Kotisairaalajakson pituus, keskiarvo (vrk)	28	10	9
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Poliklinikkapalvelut	Kokonaistyöaika	5,9	10,0	6,7
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	4,9	14,5	5,4
Osastohoito	Kokonaistyöaika	110,5	210,0	140,2
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	19,5	18,5	21,1
Kotiutusyksikkö	Kokonaistyöaika	6,0	11,6	7,2
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	9,5	9,5	33,1
Sairaalapalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	10,9	20,0	12,1
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	20,6	9,5	19,1
Sairaalapalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	133,2	251,6	166,2
Sairaalapalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	18,5	17,0	20,8

**1.1.2017 Juankosken kuntaliitos**

\*) Osastopaikat lisääntyneet 1/2017 Harjulan osastoilla 1, 2, 4, 5

\*\*\*)) Silmänpohjakuvaukset: Kuopio (+Maaninka)= 1105 tutkimusta- Nilsiä 101 tutkimusta- Juankoski 63 tutkimusta

\*\*\*\*\*) Kuopiolaisilla on ollut käytössä 1-7/2016 keskimäärin 14 ss/pvä muissa kunnissa

\*\*\*\*\*)) Mukana 5/2016 tehdyt silmänpohjakuvaukset

# Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Terveysjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## Toiminta

SIHTI nuorten vastaanotto yhdistyi Perheneuvolan sekä Lasten ja nuorten mielenterveysyksiköiden kanssa 1.8.2017

Perheneuvola- sekä perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidotasoisia lasten mielenterveyspalveluja on tuotettu 0-12-vuotiaille lapsille, matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja 13 - 22-vuotiaille ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidotasoisia mielenterveyspalveluja 13- 19 -vuotiaille nuorille tiiviissä yhteistyössä vanhempien, perheen sosiaalisen verkoston sekä muiden lasten tai nuorten palveluja tuottavien yhteistyötahojen kanssa.

Ajankohtaan nähden asiakkuus- ja käyntimäärätavoitteet on saavutettu ja arvio loppuvuoden osalta on sama.

Perheneuvolan jonotusaika on 2-3 kk, SIHTI nuorten vastaanotolle saa ajan noin viikossa. Lasten mielenterveysyksikössä hoitotakuu on toteutunut pääosin, mutta nuorten mielenterveysyksikössä hoitotakuu on ylittynyt yli 65 nuoren osalta elokuun loppuun mennessä. Yhteydenottojen sekä läheteiden määrä on kaikissa yksiköissä huomattavasti suurempi verrattuna samaan ajankohtaan vuonna 2016. Nuorten mielenterveysyksikössä läheteiden määrä on kaksinkertaistunut.

Kuopion psykiatrian keskus on tuottanut psykiatrisen avohoidon palveluja toimintasuunnitelman mukaisesti. Kuopion psykiatrian keskuksen lähetemäärä on alkuvuonna ollut 16 % suurempi kuin edellisenä vuonna ja ylittää tavoitteeksi asetetun tason. Terveyskeskuksesta tulleiden läheteiden osuus on 46 % kaikista läheteistä. Hoitotakuu on toteutunut.

## Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Perheneuvolan osalta talousarvion toteuma on ylittynyt ajankohtaan nähden. Talousarvion sisällä ylitystä on erityisesti henkilöstömenojen ja ostopalvelumäärärahojen osalta. Talousarvion toteuman ylitys liittyy alibudjettiin Perheneuvolan siirtyessä vuoden alussa Kasvun ja oppimisen tuen palvelualueelta terveydenhuollon palvelualueelle.

SIHTI nuorten vastaanoton talousarvion toteuma on raamissa.

Lasten ja nuorten mielenterveysyksiköissä ostopalvelujen osalta talousarvio on ylittymässä. Ostopalveluihin on sidottu n. 455 000 € yli talousarvion. Tilannetta seurataan yhteistyössä tuottajien kanssa.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa talousarvio toteutuu oman toiminnan osalta suunnitellusti.

## **Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta**

Perheneuvolan, SIHTI nuorten vastaanoton sekä Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen yhdistymiseen liittyvän synergian vaikutukset eivät ole toistaiseksi arvioitavissa.

Aikuisten mielenterveyspalveluissa toimintaa on tehostettu osallistumalla LEAN-kehittämiseen ja ePsykiatria- projektiin. Avohoidon tehokkuus –hankkeen myötä on tehostettu käyntimääriä.

## **Henkilöstön ja osaamisen saatavuus**

Perheneuvolassa psykologien ja sosiaalityöntekijöiden vakanssit ovat täytetty, samoin SIHTI nuorten vastaanoton vakanssit. Lasten mielenterveysyksikössä erikoislääkärin virkaa hoitaa määräaikaisena erikoistuva lääkäri.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa sekä aikuisten mielenterveyspalveluissa osalla henkilöstöä on psykoterapiakoulutuksen tarvetta ja tämän mahdollistumista on tuettu tukemalla prosessikoulutuksia. Uusien toimintamallien käyttöön oton ja palvelujen kehittämisen toteutumiseksi tarvitaan koko henkilöstön perehdyttämistä ja koulutusta yli avainprosessirajojen. Palveluista tiedottamisella ja toimivalla oppilaitosyhteistyöllä parannetaan myös henkilöstön rekrytointia.

## **Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä**

Perheneuvolan ostopalvelutarve jatkuu vanhemmuuden arviointijaksojen osalta. Arvioitu ostopalvelutarve on noin 150 000 €/v.

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluissa ostopalvelutarve säilyy Kuopion ulkopuolelle sijoitettujen lasten psykoterapiapalveluissa. Kuopion lähialueille sijoitettujen lasten sekä erityispsykoterapioiden osalta tarve arvioidaan erikseen. Lääkäripalvelu tuotetaan osittain omana toimintana. Neuropsykologinen ja -psykiatrinen kuntoutus, kun lapsella on myös mielenterveydenhäiriö, tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna. Arvioitu ostopalvelutarve on 200.000 €/v.

Ostopalvelutarve säilyy nuorten laituskuntoutuspalveluissa, koska omaa tuotantoa ei ole käytössä. Neuropsykologinen ja -psykiatrinen kuntoutus, kun nuorella on myös mielenterveyden häiriö, tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna. Arvioitu ostopalvelutarve on 800 000 – 1 000 000€/v.

Aikuisten mielenterveyspalveluissa on yhteistyösopimus voimassa Päihdepalvelusäätiön kanssa. Maksusitoumuksia on myönnetty lisäksi päihdehuollon laituskuntoutusjaksoihin sekä peliriippuvaisten hoitokäynneille Kuopion kriisikeskukselle.

## **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017.

**Avainprosessi: Mielenterveys- ja päihdepalvelut**

<b>Tuote tai palvelu:</b>	<b>Mittarin nimi</b>	<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Lasten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	1 341	1 600	1 219
	Asiakkaiden lukumäärä	164	160	142
Nuorten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	1 201	1 800	1 987
	Asiakkaiden lukumäärä	142	150	253
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	22 929	41 055	26 887
	Tukiporras, kuntoutuspäivät	591	1 100	710
	Asiakkaiden lukumäärä	2 143	2 500	2 411
	Tukiporras, viikkokuntoutusyksikkö	29	45	28
Perheneuvola	Käyntien lukumäärä			2 371
	Asiakkaiden lukumäärä			402
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Lasten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	4,6	15,5	11,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,2	12,5	12,5
Nuorten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	1,9	7,5	2,6
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	14,0	5,0	3,1
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	28,4	50,0	33,1
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	35,2	20,0	22,6
Mielenterveyspalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	1,8	2,0	2,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	5,7	1,5	4,5
<b>Mielenterveys- ja päihdepalvelut</b>	<b>Kokonaistyöaika (htv)</b>	<b>36,7</b>	<b>75,0</b>	<b>48,7</b>
<b>Mielenterveys- ja päihdepalvelut</b>	<b>Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv</b>	<b>29,9</b>	<b>15,0</b>	<b>18,5</b>

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos



# Erikoissairaanhoito

Terveysjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2017

## Toiminta

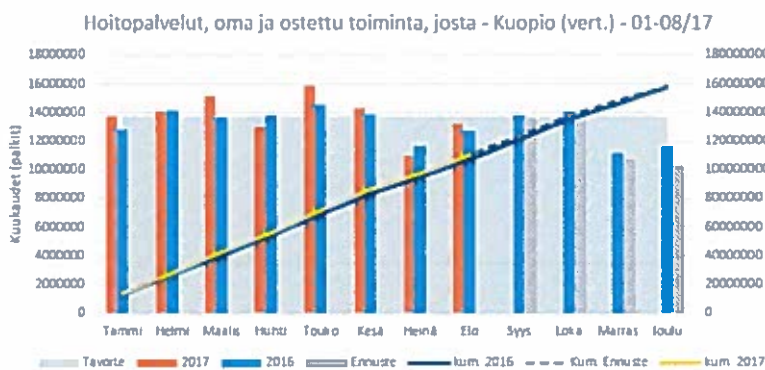
Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoito tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin lähetteen perusteella.

KYS:n kuntakortin mukaan tammi-elokuussa 2017 läheteet KYS:iin ovat pysyneet lähes samalla tasolla +1,7 % (kasvua lähinnä työterveyshuollosta, Kys:n omasta yksiköistä ja yksityissektorilta, kasvua ei omasta terveyskeskuksesta), poliklinikkäkäynneissä kasvua 5,2 % ja hoitopäivän kasvua 1,4 % verrattaessa edelliseen vuoteen. Elektiviset, suunnitellut leikkaukset määrällisesti ovat laskeneet, mutta päiväyleikkauksien määrä on selkeästi noussut. Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus on vähentynyt 39,1 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan aikaan.

## Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Sairaanhoitopiiriltä saaman tiedon mukaan (13.9.17) jäsenkuntalaskutus vuodelle 2017 ennakoidaan olevan sairaanhoitopiirin talousarvion mukainen, joten Kuopion talousarvion ylitys olisi n. 2,0 M€.

Sairaanhoitopiirin laskutus on heikosti ennakoitavissa ja todennettavissa, koska suoritehinnoittelu painottuu alkuvuoteen ja kuntayhtymän taloudellista tulosta tasataan vasta loppuvuodesta maksupalautuksilla. KYS:n kuntakortista saatu ennuste, jossa on heidän loppuvuoden (marras-joulukuu 2017) tasaus olettamana 6 M€.



2017	Tavoite	Ennuste
Tammikuu	13 227 343	13 749 737
Helmikuu	13 227 343	14 038 666
Maaliskuu	13 227 343	15 175 319
Huhtikuu	13 227 343	13 001 440
Toukokuu	13 227 343	15 903 207
Kesäkuu	13 227 343	14 336 813
Heinäkuu	13 227 343	11 037 490
Elokuu	13 227 343	13 281 831
Syyskuu	13 227 343	13 544 500
Lokakuu	13 227 343	13 693 652
Marraskuu	13 227 343	10 664 503
Joulukuu	13 227 343	10 209 762
<b>Yhteensä</b>	<b>158 728 118</b>	<b>158 636 920</b>

## Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Ei ole arvioitavissa PSSH tiedon pohjalta.

## Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Ei arvioitavissa.

## Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Ei arvioitavissa.



Avainprosessi: Erikoissairaanhoido / PSSHP

Tuote tai palvelu	TP 2016	1-8/2016	TA 2017	1-8/2017
Poliklinikkakäynnit	284 197	185 543		195 281
Hoitojaksot	20 277	13 340		13 325
Hoitopäivät	90 786	58 269		59 056
Lähetteet	47 646	31 234		31 764
-terveyskeskuksesta	25 191	16 794		16 761
-KYSin omasta yksiköstä	9 488	6 133		6 515
-päivystyslähetteet	9 343	6 176		6 285
-yksityissektorilta	8 318	5 341		5 481
Siirtoviivepäivät	570	407		373
Laskutetut siirtoviivepäivät / €	316 000	272 000		163 254
Hoitopalvelut / 1000 €	158 001	107 357	155 554	110 525
KPK / 1000 €	4 352	2 901	3 899	3 037
Suun th opetuslinikka / 1000 €	818	666	1 000	484
Euroa/asukas	1 386	942	1 363	969

Kustannukset / 1 000 €	TP 2016	1-8/2016	TA 2017	1-8/2017
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	154 919	109 678	161 110	112 330
Muut sairaalat	1 890	1 199	1 851	1 159
Muu esh	235	62	0	62
<b>Yhteensä / 1 000 €</b>	<b>157 044</b>	<b>110 939</b>	<b>162 961</b>	<b>113 551</b>
<b>Toimintatuotot yhteensä / 1 000 €</b>	<b>200</b>	<b>177</b>	<b>300</b>	<b>247</b>

Vuoden 2016 luvut sisältävät Juankosken suoritteet ja eurot

# Isäntäkuntapalvelut

Terveysjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. - 31.8.2017

## Toiminta

Vastaanotto ja vuodeosastotoiminta ovat toimineet toimintasuunnitelman mukaisesti, mutta valitettavasti toista lääkärinvirkaa ei ole saatu täytetty toistetusta hausta huolimatta.

Suun terveydenhuollossa asiakas - ja käyntimäärät ovat pienentyneet. Kesällä oli kuukauden ajan vuokrahammaslääkäri. Toistuvasti avoinna olleeseen hammaslääkäriin virkaan ei ole ollut hakijoita.

Tuusniemen vuodeosastolla hoidettavien kuopiolaisten määrä on vähentynyt Juankosken osaston myötä. 1-7/2017 toteutuneen laskutuksen perusteella lähikunnissa on ollut keskimäärin 7,8 kuopiolaisten käytössä (Tuusniemi, Kyster ja Suonenjoki).

## Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Menot ovat toteutuneet taloussuunnitelman mukaisesti. Toteutuneet kustannukset tasaan Tuusniemen ja Kuopion välillä tilinpäätöksen yhteydessä.

## Tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden seuranta

Toinen terveyskeskuslääkäriin virka saatiin täytettyä neuvottelemalla hakijalle sopiva palkkatarkaisu Tuusniemen kunnan kanssa

## Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Vastaanoton toiseen lääkärin virkaan ei ole ollut hakijoita.

Sairaanhoitajasijaisten löytyminen on haasteellista. Kaikkia sijaisuuksia ei ole saatu täytettyä sairaanhoitajilla.

Parantuneesta hammaslääkäritilanteesta huolimatta Tuusniemen virkaa ei ole saatu täytettyä.

## Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Toinen terveyskeskuslääkäriin virka on jouduttu täyttämään ostopalvelulla. Isäntäkuntasopimuksen perusteella Tuusniemen terveysasemalle on ostettu alkuvuodesta 2 lääkärityöpanosta, mutta maaliskuussa ostot on voitu puolittaa jatkuen kuitenkin toistaiseksi.

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurataan Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu. Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomake on päivitetty tammikuussa 2017.

Avainprosessi: Tuusniemen perusterveydenhuolto

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-7/2016	TA 2017	1-8/2017
Vastaanottopalvelut	Vastaanoton käynnit	8 248	10 500	8 438
	Lääkärin vastaanottokäynnit	5 594	7 500	5 181
	Hoitajan vastaanottokäynnit	2 278	3 000	3 232
	Vastaanoton asiakkaat	1 826	2 350	1 867
Terveydenhoitopalvelut	Terveydenhoidon käynnit	1 145	1 900	1 195
	Terveydenhoidon asiakkaat	743	800	518
Suun terveydenhuollon palvelut	Suun terveydenhuollon käynnit	1 383	2 700	1 344
	Suun terveydenhuollon asiakkaat	607	1 100	899
Kuntoutuspalvelut	Kuntoutuksen käynnit	1 148	2 200	1 927
	Kuntoutuksen asiakkaat	234	350	555
Vuodeosaston palvelut	Asiakkaiden lkm, omat sairaansijat	28	28	28
	Hoitopäivät	5 354	9 000	5 180
	Osastojen kuormitus %	90	89	76
	Hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	11	16	13
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut)	249	520	422
<b>Henkilöstömittarit</b>		<b>1-7/2016</b>	<b>TA 2017</b>	<b>1-8/2017</b>
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika	9,1	15,0	10,5
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	15,2	18,5	19,2
Suun terveydenhuollon palvelut	Kokonaistyöaika	2,2	4,0	1,1
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	8,3	2,0	1,8
Vuodeosaston palvelut	Kokonaistyöaika	14,8	21,0	16,9
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	21,3	24,0	23,7
<i>Tuusniemen perusterveydenhuolto</i>	Kokonaistyöaika	<b>26,0</b>	<b>40,0</b>	<b>28,5</b>
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	<b>18,1</b>	<b>20,0</b>	<b>21,2</b>

**TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU  
TAMMI-ELOKUU 2017**

	TA2017	TOT 1-8/2017	TOT %	TOT 1-8/2016	MUUTOS € 16/17	MUUTOS % 16/17
<b>PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ</b>						
Toimintatulot	28 403 628	16 875 554	59,4	21 767 972	-4 892 418	-22,5
Myyntitulot	4 516 787	5 995 789	132,7	3 609 520	2 386 269	66,1
Maksutuotot	16 013 108	7 535 099	47,1	8 897 560	-1 362 461	-15,3
Vuokratulot	1 830 404	1 573 881	86,0	1 294 601	279 280	21,6
Tuet ja avustukset	3 551 678	1 399 502	39,4	7 262 712	-5 863 210	-80,7
Muut toimintatuotot	2 491 651	371 284	14,9	703 579	-332 295	-47,2
Toimintamenot	-168 857 845	-110 424 479	65,4	-126 690 949	16 266 470	-12,8
Henkilöstökulut	-62 111 569	-44 257 224	71,3	-45 683 943	1 426 718	-3,1
Palvelujen ostot	-77 838 815	-48 849 743	62,8	-45 735 892	-3 113 850	6,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 153 930	-1 181 285	54,8	-1 136 274	-45 012	4,0
Avustukset	-15 880 882	-8 879 585	55,9	-27 280 267	18 400 682	-67,5
Vuokrat	-10 435 677	-6 970 384	66,8	-6 557 988	-412 396	6,3
Muut toimintakulut	-436 972	-286 258	65,5	-296 585	10 327	-3,5
<b>KATE</b>	<b>-140 454 217</b>	<b>-93 548 925</b>	<b>66,6</b>	<b>-104 922 977</b>	<b>11 374 052</b>	<b>-10,8</b>
<b>VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT</b>						
Toimintatulot	20 295 517	13 420 834	66,1	10 805 954	2 614 880	24,2
Myyntitulot	2 540 787	4 799 329	188,9	2 140 252	2 659 078	124,2
Maksutuotot	15 350 504	6 892 844	44,9	7 341 757	-448 913	-6,1
Vuokratulot	1 657 400	1 558 052	94,0	1 274 508	283 544	22,2
Tuet ja avustukset	320 900	27 196	8,5	3 774	23 422	620,7
Muut toimintatuotot	425 926	143 413	33,7	45 664	97 749	214,1
Toimintamenot	-122 901 173	-83 160 882	67,7	-69 698 548	-13 462 334	19,3
Henkilöstökulut	-47 065 345	-33 417 516	71,0	-30 741 052	-2 676 464	8,7
Palvelujen ostot	-54 798 795	-35 930 779	65,6	-27 188 807	-8 741 973	32,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 743 530	-985 481	56,5	-879 266	-106 214	12,1
Avustukset	-10 739 690	-7 060 011	65,7	-5 602 538	-1 457 473	26,0
Vuokrat	-8 284 133	-5 580 497	67,4	-5 099 108	-481 389	9,4
Muut toimintakulut	-269 680	-186 598	69,2	-187 777	1 179	-0,6
<b>KATE</b>	<b>-102 605 656</b>	<b>-69 740 047</b>	<b>68,0</b>	<b>-58 892 593</b>	<b>-10 847 454</b>	<b>18,4</b>
<b>LAPSIPERHEPALVELUT</b>						
Toimintatulot	1 862 876	1 729 993	92,9	1 683 390	46 603	2,8
Myyntitulot	221 000	117 936	53,4	143 079	-25 143	-17,6
Maksutuotot	579 604	642 255	110,8	486 983	155 273	31,9
Vuokratuotot	0	3 713	0,0	364	3 349	921,0
Tuet ja avustukset	1 062 272	965 434	90,9	1 052 880	-87 447	-8,3
Muut toimintatuotot	0	655	0,0	84	571	677,1
Toimintamenot	-27 532 137	-18 982 539	68,9	-17 415 441	-1 567 098	9,0
Henkilöstökulut	-7 908 879	-5 792 054	73,2	-5 834 208	42 153	-0,7
Palvelujen ostot	-17 980 431	-12 076 943	67,2	-10 690 634	-1 386 309	13,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-308 000	-159 457	51,8	-149 531	-9 926	6,6
Avustukset	-50 000	-52 370	104,7	-9 814	-42 556	433,6
Vuokrat	-1 210 873	-846 949	69,9	-707 367	-139 582	19,7
Muut toimintakulut	-73 954	-54 765	74,1	-23 887	-30 878	129,3
<b>KATE</b>	<b>-25 669 261</b>	<b>-17 252 546</b>	<b>67,2</b>	<b>-15 732 051</b>	<b>-1 520 495</b>	<b>9,7</b>

**TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU  
TAMMI-ELOKUU 2017**

	TA2017	TOT 1-8/2017	TOT %	TOT 1-8/2016	MUUTOS € 16/17	MUUTOS % 16/17
<b>AIKUISSOSIAALITYÖN PALVELUT</b>						
Toimintatulot	5 681 002	1 619 008	28,5	9 014 291	-7 395 282	-82,0
Myyntitulot	1 600 000	979 836	61,2	1 211 348	-231 513	-19,1
Maksutuotot	83 000	0	0,0	1 068 821	-1 068 821	-100,0
Vuokratulot	173 004	12 116	7,0	19 729	-7 614	-38,6
Tuet ja avustukset	1 781 166	403 622	22,7	6 058 858	-5 655 236	-93,3
Muut toimintatuotot	2 043 832	223 435	10,9	655 535	-432 100	-65,9
Toimintamenot	-10 539 002	-4 150 583	39,4	-35 214 908	31 064 324	-88,2
Henkilöstökulut	-1 903 585	-1 420 987	74,6	-5 468 155	4 047 168	-74,0
Palvelujen ostot	-3 009 681	-713 844	23,7	-7 508 812	6 794 969	-90,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 400	-9 062	14,1	-73 653	64 591	-87,7
Avustukset	-5 091 192	-1 767 185	34,7	-21 667 916	19 900 731	-91,8
Vuokrat	-448 643	-229 075	51,1	-444 271	215 196	-48,4
Muut toimintakulut	-21 501	-10 430	48,5	-52 100	41 669	-80,0
<b>KATE</b>	<b>-4 858 000</b>	<b>-2 531 575</b>	<b>52,1</b>	<b>-26 200 617</b>	<b>23 669 042</b>	<b>-90,3</b>
<b>PERUSTURVAN TUKIPALVELUT</b>						
Toimintatulot	35 840	1 271	3,5	80	1 191	0,0
Myyntitulot	4 000	993	24,8	0	993	0,0
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	31 840	278	0,9	0	278	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	80	-80	0,0
Toimintamenot	-2 470 771	-1 899 325	76,9	-1 821 709	-77 617	4,3
Henkilöstökulut	-2 303 522	-1 791 530	77,8	-1 755 498	-36 032	2,1
Palvelujen ostot	-133 882	-79 590	59,4	-39 411	-40 179	101,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 000	-4 048	101,2	-2 069	-1 979	95,7
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-23 781	-18 865	79,3	-24 407	5 542	-22,7
Muut toimintakulut	-5 586	-5 292	94,7	-324	-4 969	1 535,7
<b>KATE</b>	<b>-2 434 931</b>	<b>-1 898 054</b>	<b>78,0</b>	<b>-1 821 629</b>	<b>-76 425</b>	<b>4,2</b>
<b>JOHDON TUKIPALVELUT</b>						
Toimintatulot	528 793	104 448	19,8	264 257	-159 809	-60,5
Myyntitulot	151 000	97 694	64,7	114 840	-17 146	-14,9
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	355 500	2 972	0,8	147 200	-144 228	-98,0
Muut toimintatuotot	22 293	3 781	17,0	2 217	1 565	70,6
Toimintamenot	-5 414 762	-2 231 151	41,2	-2 540 344	309 193	-12,2
Henkilöstökulut	-2 930 238	-1 835 138	62,6	-1 885 030	49 892	-2,6
Palvelujen ostot	-1 916 026	-48 586	2,5	-308 228	259 641	-84,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 000	-23 238	68,3	-31 754	8 517	-26,8
Avustukset	0	-20	0,0	0	-20	0,0
Vuokrat	-468 247	-294 997	63,0	-282 834	-12 163	4,3
Muut toimintakulut	-66 251	-29 172	44,0	-32 498	3 325	-10,2
<b>KATE</b>	<b>-4 885 969</b>	<b>-2 126 703</b>	<b>43,5</b>	<b>-2 276 087</b>	<b>149 384</b>	<b>-6,6</b>



**TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU  
TAMMI-ELOKUU 2017**

	TA2017	TOT 1-8/ 2017	TOT %	TOT 1-8/2016	MUUTOS € 16/17	MUUTOS % 16/17
<b>TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>14 983 793</b>	<b>7 190 020</b>	<b>48,0</b>	<b>9 495 490</b>	<b>-2 305 469</b>	<b>-24,3</b>
Myyntitulot	6 269 981	1 201 474	19,2	4 045 870	-2 844 396	-70,3
Maksutuotot	8 124 462	5 790 414	71,3	5 251 690	538 724	10,3
Vuokratulot	339 000	170 272	50,2	169 404	868	0,5
Tuet ja avustukset	215 350	18 634	8,7	2 016	16 618	824,3
Muut toimintatuotot	35 000	9 227	26,4	26 510	-17 283	-65,2
<b>Toimintamenot</b>	<b>-249 789 165</b>	<b>-170 809 352</b>	<b>68,4</b>	<b>-159 052 593</b>	<b>-11 756 758</b>	<b>7,4</b>
Henkilöstökulut	-47 947 438	-31 766 660	66,3	-30 592 266	-1 174 394	3,8
Palvelujen ostot	-185 656 705	-127 986 912	68,9	-119 058 637	-8 928 275	7,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 163 771	-4 970 140	69,4	-4 154 064	-816 076	19,6
Avustukset	-301 160	-292 453	97,1	-98 082	-194 371	198,2
Vuokrat	-8 374 490	-5 549 232	66,3	-4 946 235	-602 997	12,2
Muut toimintakulut	-345 601	-243 955	70,6	-203 308	-40 646	20,0
<b>KATE</b>	<b>-234 805 372</b>	<b>-163 619 331</b>	<b>69,7</b>	<b>-149 557 103</b>	<b>-14 062 228</b>	<b>9,4</b>
<b>AVOHOIDON PALVELUT</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>11 562 293</b>	<b>4 762 969</b>	<b>41,2</b>	<b>7 559 822</b>	<b>-2 796 853</b>	<b>-37,0</b>
Myyntitulot	5 929 981	964 454	16,3	3 832 368	-2 867 914	-74,8
Maksutuotot	5 462 562	3 781 890	69,2	3 701 779	80 111	2,2
Vuokratulot	5 000	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	131 750	9 710	7,4	0	9 710	0,0
Muut toimintatuotot	33 000	6 916	21,0	25 675	-18 760	0,0
<b>Toimintamenot</b>	<b>-52 586 920</b>	<b>-35 296 013</b>	<b>67,1</b>	<b>-31 891 648</b>	<b>-3 404 365</b>	<b>10,7</b>
Henkilöstökulut	-28 904 009	-19 198 032	66,4	-18 227 313	-970 719	5,3
Palvelujen ostot	-12 894 577	-8 520 011	66,1	-7 308 890	-1 211 121	16,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 540 461	-4 003 958	72,3	-3 276 260	-727 698	22,2
Avustukset	-300 000	-292 453	97,5	-98 082	-194 371	198,2
Vuokrat	-4 707 673	-3 134 756	66,6	-2 864 440	-270 317	9,4
Muut toimintakulut	-240 200	-146 803	61,1	-116 663	-30 140	25,8
<b>KATE</b>	<b>-41 024 627</b>	<b>-30 533 044</b>	<b>74,4</b>	<b>-24 331 826</b>	<b>-6 201 218</b>	<b>25,5</b>
<b>SAIRAALAPALVELUT</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>2 596 350</b>	<b>1 786 904</b>	<b>68,8</b>	<b>1 497 583</b>	<b>289 321</b>	<b>19,3</b>
Myyntitulot	243 000	156 343	64,3	93 305	63 038	67,6
Maksutuotot	2 286 900	1 619 745	70,8	1 401 433	218 312	15,6
Vuokratuotot	0	1 500	0,0	660	840	0,0
Tuet ja avustukset	64 450	7 111	11,0	1 350	5 761	426,7
Muut toimintatuotot	2 000	2 205	110,2	835	1 370	164,2
<b>Toimintamenot</b>	<b>-23 200 017</b>	<b>-14 806 960</b>	<b>63,8</b>	<b>-14 304 600</b>	<b>-502 360</b>	<b>3,5</b>
Henkilöstökulut	-13 417 016	-8 719 803	65,0	-8 669 878	-49 925	0,6
Palvelujen ostot	-5 575 817	-3 380 911	60,6	-3 302 008	-78 903	2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 564 000	-949 168	60,7	-845 480	-103 688	12,3
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-2 571 184	-1 705 454	66,3	-1 450 225	-255 229	17,6
Muut toimintakulut	-72 000	-51 624	71,7	-37 009	-14 615	39,5
<b>KATE</b>	<b>-20 603 667</b>	<b>-13 020 056</b>	<b>63,2</b>	<b>-12 807 017</b>	<b>-213 040</b>	<b>1,7</b>

**TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU  
TAMMI-ELOKUU 2017**

	TA2017	TOT 1-8/ 2017	TOT %	TOT 1-8/2016	MUUTOS € 16/17	MUUTOS % 16/17
<b>MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>450 750</b>	<b>319 038</b>	<b>70,8</b>	<b>264 886</b>	<b>54 153</b>	<b>20,4</b>
Myyntitulot	24 000	6 229	26,0	45 527	-39 298	-86,3
Maksutuotot	75 000	142 196	189,6	49 949	92 247	184,7
Vuokratulot	334 000	168 772	50,5	168 744	28	0,0
Tuet ja avustukset	17 750	1 735	9,8	666	1 069	160,5
Muut toimintatuotot	0	107	0,0	0	107	0,0
<b>Toimintamenot</b>	<b>-9 641 776</b>	<b>-6 126 568</b>	<b>63,5</b>	<b>-5 795 510</b>	<b>-331 058</b>	<b>5,7</b>
Henkilöstökulut	-4 287 096	-2 842 749	66,3	-2 640 686	-202 064	7,7
Palvelujen ostot	-4 184 099	-2 527 084	60,4	-2 463 081	-64 004	2,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 310	-15 626	26,8	-30 270	14 645	-48,4
Avustukset	-1 160	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-1 079 710	-698 346	64,7	-620 593	-77 754	12,5
Muut toimintakulut	-31 401	-42 762	136,2	-40 881	-1 882	4,6
<b>KATE</b>	<b>-9 191 026</b>	<b>-5 807 530</b>	<b>63,2</b>	<b>-5 530 624</b>	<b>-276 906</b>	<b>5,0</b>
<b>TERVEYDENHUOLLON TUKIPALVELUT</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>74 400</b>	<b>74 526</b>	<b>100,2</b>	<b>74 670</b>	<b>-144</b>	<b>-0,2</b>
Myyntitulot	73 000	74 448	102,0	74 670	-222	-0,3
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	1 400	78	5,6	0	78	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
<b>Toimintamenot</b>	<b>-1 399 340</b>	<b>-1 029 000</b>	<b>73,5</b>	<b>-1 077 798</b>	<b>48 798</b>	<b>-4,5</b>
Henkilöstökulut	-1 339 317	-1 006 076	75,1	-1 054 390	48 314	-4,6
Palvelujen ostot	-41 100	-11 149	27,1	-10 159	-990	9,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000	-960	96,0	-2 054	1 094	-53,3
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-15 923	-10 675	67,0	-10 978	303	-2,8
Muut toimintakulut	-2 000	-139	7,0	-217	77	0,0
<b>KATE</b>	<b>-1 324 940</b>	<b>-954 474</b>	<b>72,0</b>	<b>-1 003 127</b>	<b>48 653</b>	<b>-4,9</b>
<b>ERIKOISSAIRAANHOITO</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>300 000</b>	<b>246 583</b>	<b>82,2</b>	<b>98 529</b>	<b>148 054</b>	<b>150,3</b>
Myyntitulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Maksutuotot	300 000	246 583	82,2	98 529	148 054	150,3
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
<b>Toimintamenot</b>	<b>-162 961 112</b>	<b>-113 550 810</b>	<b>69,7</b>	<b>-105 983 038</b>	<b>-7 567 772</b>	<b>7,1</b>
Henkilöstökulut	0	0	0,0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-162 961 112	-113 547 756	69,7	-105 974 499	-7 573 257	7,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-428	0,0	0	-428	0,0
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	-2 626	0,0	-8 539	5 913	-69,2
<b>KATE</b>	<b>-162 661 112</b>	<b>-113 304 227</b>	<b>69,7</b>	<b>-105 884 509</b>	<b>-7 419 718</b>	<b>7,0</b>

**KUOPION KAUPUNKI**  
**Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet**  
**Isäntäkuntapalvelut**

Vega 18.9.2017

<b>TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU</b>						
<b>TAMMI-ELOKUU 2017</b>						
<b>ISÄNTÄKUNTAPALVELUT</b>	<b>TA 2017</b>	<b>TOT 1-8/2017</b>	<b>TOT %</b>	<b>TOT 1-8/2016</b>	<b>MUUTOS € 16/17</b>	<b>MUUTOS % 16/17</b>
<b>Tuusniemen perusterveydenhuolto</b>						
<b>Toimintatulot</b>	<b>3 350 000</b>	<b>2 320 096</b>	<b>144,4</b>	<b>2 490 410</b>	<b>-170 314</b>	<b>-6,8</b>
Liikevaihto					0	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 350 000	2 320 096	144,4	2 490 410	-170 314	-6,8
<b>Toimintamenot</b>	<b>-3 350 000</b>	<b>-2 038 192</b>	<b>164,4</b>	<b>-2 182 454</b>	<b>144 263</b>	<b>-6,6</b>
Materiaalit ja palvelut	-1 237 960	-732 884	168,9	-729 012	-3 871	0,5
Henkilöstökulut	-2 099 040	-1 298 192	161,7	-1 444 298	146 106	-10,1
Liiketoiminnan muut kulut	-13 000	-7 116	182,7	-9 144	2 028	-22,2
<b>LIIKEYLIJÄÄMÄ(-ALIJÄÄMÄ)</b>	<b>0</b>	<b>281 905</b>	<b>0,0</b>	<b>307 956</b>	<b>-26 052</b>	<b>-8,5</b>



**KUOPION KAUPUNKI**  
**Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet**  
**Isäntäkuntapalvelut**

Vega 18.9.2017

<b>TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU</b>						
<b>TAMMI-ELOKUU 2017</b>						
	<b>TA2017</b>	<b>TOT 1-8/2017</b>	<b>TOT %</b>	<b>TOT 1-8/2016</b>	<b>MUUTOS € 16/17</b>	<b>MUUTOS % 16/17</b>
<b>PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ</b>						
Toimintatuotot	43 387 421	24 065 575	55,5	31 263 462	-7 197 887	-23,0
Toimintakulut	-418 647 010	-281 233 831	67,2	-285 743 542	4 509 711	-1,6
Toimintakate	-375 259 589	-257 168 256	68,5	-254 480 080	-2 688 176	1,1
<b>PERUSTURVA</b>						
Toimintatuotot	28 403 628	16 875 554	59,4	21 767 972	-4 892 418	-22,5
Toimintakulut	-168 857 845	-110 424 479	65,4	-126 690 949	16 266 470	-12,8
Toimintakate	-140 454 217	-93 548 925	66,6	-104 922 977	11 374 052	-10,8
<b>TERVEYDENHUOLTO</b>						
Toimintatuotot	14 983 793	7 190 020	48,0	9 495 490	-2 305 469	-24,3
Toimintakulut	-249 789 165	-170 809 352	68,4	-159 052 593	-11 756 758	7,4
Toimintakate	-234 805 372	-163 619 331	69,7	-149 557 103	-14 062 228	9,4
<b>ISÄNTÄKUNTAPALVELUT</b>						
Toimintatuotot	3 350 000	2 320 096	69,3	2 490 410	-170 314	-6,8
Toimintakulut	-3 350 000	-2 038 192	60,8	-2 182 454	144 263	-6,6
Liikelylijäämä /(-alijäämä)	0	281 905	0,0	307 956	-26 052	-8,5